

Líf og ljóð skáldkonunnar

Höllu Eyjólfssdóttur

Svanurinn minn syngur

Sýning og útgáfa bókar

Hagnýt menningarmiðlun
Lokaverkefni til MA-prófs
Háskóli Íslands 2009

Guðfinna M. Hreiðarsdóttir

Háskóli Íslands
Hugvísindasvið
Hagnýt menningarmiðlun

Svanurinn minn syngur

Sýning og útgáfa bókar

Lokaverkefni til M.A.-prófs

Guðfinna M. Hreiðarsdóttir
Kt.: 030466-4039

Leiðbeinandi: Eggert Þór Bernharðsson
Maí 2009

Ljóð og líf
Höllu Eyjólfssdóttur
skáldkonu frá Laugabóli í Ísafirði
(1866–1937)

Sýning og útgáfa bókar

lokaverkefni til M.A.-prófs í hagnýtri menningarmiðlun
unnið af Guðfinnu M. Hreiðarsdóttur

Hugvísindadeild
Hagnýt menningarmiðlun
Lokaverkefni (HMM401F)
Háskóli Íslands 2009

Umbrot og hönnun:
Guðfinna M. Hreiðarsdóttir

Myndir:
Ljósmyndasafnið Ísafirði
Guðfinna M. Hreiðarsdóttir
Björn Baldursson

Forsíðumynd:
Halla Eyjólfsdóttir árið 1894
Ljósm. Björn Pálsson, Ísafirði

EFNISYFIRLIT:

Forsagan	9
Um skáldkonuna Höllu Eyjólfssdóttur	11
Hér býr ánægjan. Sýning um líf og ljóð skáldkonunnar Höllu Eyjólfssdóttur	12
I. Hönnun sýningarinnar	12
II. Uppsetning sýningarinnar	16
III. Heimildavinna	19
IV. Ljóðin	20
V. Ljósmyndir	22
VI. Sýningarmunir	26
VII. Skreytingar	27
VIII. Sýningarskrá	28
IX. Opnun sýningarinnar	28
X. Kynning	29
XI. Kostnaður	30
XII. Sýningin fer víðar	31
Bókin	33
I. Uppsetning	34
II. Hönnun og umbrot	34
III. Prentun, kostnaður og dreifing	35
IV. Kynning og markaðssetning	35
Að lokum	36
Teikningar af veggflötum	
Útprentaðar fréttir	
Viðurkenning frá Zontaklúbbnum Fjörgyn á Ísafirði	

FORSAGAN

Fyrir fáeinum árum síðan sat ég í gamalli rútu ásamt félögum mínum í Sunnukórnum á Ísafirði og var ferðinni heitið til Blönduóss á kórahátíðina *Söngur um sumarmál*. Farið var snemma af stað á laugardagsmorgni, síðasta dag aprílmánaðar, og skrölti rútan síðan firðina einn af öðrum inn Djúp. Ekki var hraðanum né þægindunum fyrir að fara enda farartækið komið til ára sinna og rifjaðist upp fyrir nokkrum kórfélögum, sérstaklega hinum eldri, þeirra fyrstu kynni af rútunni áratugum fyrr. Létt var yfir fólk og stóð flestum á sama þótt ekki væri farið hratt yfir enda enginn að flýta sér. Mestu málí skipti hins vegar að Djúpið skartaði sínu fegursta þennan morgun og fyllti hjortun hrifningu og hamingju. Fjöll og heiðblár himinn spegluðust í lognkyrrum haffletinum þar sem æðurinn fagnaði langþráðu vori.

Líkt og í álögum horfði ég út um gluggann og naut náttúrufegurðarinnar. Þegar komið var nokkuð áleiðis út Ísafjörðinn austanverðan ókum við framhjá Laugabóli, reisulegu býli þar sem enginn býr þó lengur nema yfir sumarið. Rifjaðist þá upp fyrir mér að þarna hafði skáldkonan Halla Eyjólfsdóttir búið stórbúi á fyrri hluta 20. aldarinnar. Vissi ég lítið annað um hana en að hún hafði samið ljóð við lög Sigvalda Kaldalóns tónskálds og orðið þekkt af því. Kom strax upp í hugann ljóðið Svanurinn minn syngur og gat ég vel ímyndað mér að hin ægifagra vestfirska náttúra hefði verið hennar ljóðauppsprettu.

Við hliðina á mér í rútunni sat stjórnandi kórsins, Ingunn Ósk Sturludóttir, og fórum við nú að ræða um þau Höllu og Sigvalda. Vorum við sammála um að samband þeirra hlyti að hafa verið einstakt enda hefði það leitt til sköpunar

*Laugaból í Ísafirði í tíð
Höllu Eyjólfsdóttur.
(Ljósm. óþekktur)*

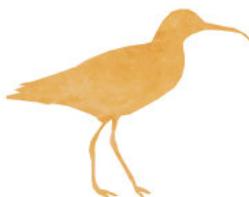
sönglaga sem væru perlur í íslensku tónlistarlífi. Í afskekkti sveit norður á hjara veraldar höfðu örlögin leitt saman þessa two einstaklinga og virðist sem það hafi verið töfrastund því til varð hvert dásamlegt listaverkið á fætur öðru. Bæði voru óþekktir listamenn þegar leiðir þeirra lágu saman en þjóðþekkt er leiðir skildu. Hafa verk þeirra lifað fram á þennan dag, hjartkær þjóðinni í tímalausri fegurð sinni.

Eftir áhugaverðar og skemmtilegar umræður ákváðum við að Sunnukórinn myndi standa fyrir dagskrá sem tileinkuð yrði Höllu og Sigvalda og samanstæði af upplestri, einsöng og kórsöng. Þótti okkur tilvalið að dagskrá þessi yrði flutt næsta haust á svokölluðum *Veturnóttum*, menningarhátíð sem haldin er á Ísafirði í lok október ár hvert.

Skemmost er frá því að segja að ekkert varð úr frekari skipulagningu eða framkvæmd þessarar dagskrár þótt viljinn væri fyrir hendi. Svo gerðist það um miðjan mars 2008 að fréttatilkynning birtist á fréttavefnum www.bb.is þar sem Menningarráð Vestfjarða tilkynnti að frestur til að sækja um styrk til menningarstarfsemi á Vestfjörðum rynni út daginn eftir. Ákvað ég þá að sækja um styrk að upphæð kr. 250.000 til að setja upp sýningu um skáldkonuna Höllu Eyjólfssdóttur frá Laugabóli. Það væri verkefni sem ég sjálf gæti framkvæmt þó svo að upphaflega hugmyndin hefði ekki reynst framkvæmanleg. Nokkrum vikum síðar fékk ég jákvætt svar við umsókninni og hófst þá þegar handa við að undirbúa verkefnið. Jafnframt óskaði ég eftir því að sýningin yrði metin til eininga sem hluti af námi mínu í hagnýtri menningarmiðlun við Háskóla Íslands og var það samþykkt.

Sýning um líf og ljóð skáldkonunnar Höllu Eyjólfssdóttur var sett upp í Safnahúsinu á Ísafirði í október 2008. Áður en gengið var frá styrkumsókninni til Menningarráðs Vestfjarða var fengið vilyrði fyrir sýningarsalnum í Safnahúsinu frá 22. október og fram í byrjun desember. Var sýningin jafnframt hluti af dagskrá menningarhátíðarinnar *Veturnætur* í lok október.

Sýningunni var valið heitið *Hér býr ánægjan*, tilvísun í orð Höllu sem hún létt setja á hliðið að blómagarði sínum á Laugabóli.

UM SKÁLDKONUNA HÖLLU EYJÓLFSDÓTTUR

Hallfríður Guðrún Eyjólfssdóttir fæddist að Múla við Gilsfjörð 11. ágúst 1866. Foreldrar hennar voru Eyjólfur Bjarnason og Jóhanna Halldórsdóttir. Áttu þau 14 börn en upp komust sjö synir og tvær dætur. Bjuggu þau jafnan við þróngan efnahag enda jörðin lítil og búið smátt. Þegar Halla var tvítug kvaddi hún æskustöðvarnar og hélt norður yfir heiði þar sem hún réðst sem vinnukona að Laugabóli við Ísafjörð í Ísafjarðardjúpi. Fjórum árum síðar giftist hún Þórði Jónssyni frá Laugabóli og eignaðist með honum fjörtán börn en þrjú þeirra misstu þau úr barnaveiki haustið 1904. Þórður sótti sjóinn af kappi í Bolungarvík þar sem hann var formaður á eigin skipi og kom því í hlut Höllu að hafa umsjón með öllum störfum utandyra jafnframt innistörfunum. En þótt hlutskipti hennar yrði að stjórna stóru búi mestan hluta ævinnar, þá átti skáldskapurinn hug hennar allan. Eftir Höllu liggja tvær ljóðabækur, *Ljóðmæli* sem kom út árið 1919 og *Kvæði* frá árinu 1940. Er hún án efa þekktust fyrir ljóðin Svanurinn minn syngur og Ég lít í anda liðna tíð en bæði eru við lög eftir tónskáldið Sigvalda Kaldalóns. Sumarið 1936 fékk Halla heilablöðfall og náði sér ekki að nýju. Hún lést 6. febrúar 1937 og var jarðsett við hlið ástvina sinna í heimilisgrafreit á Laugabóli.

*Halla Eyjólfssdóttir
árið 1903.
(Ljósm. Björn Pálsson)*

Safnahúsið á Ísafirði
sem einnig ber heitið
Gamla sjúkrahúsið.

„HÉR BÝR ÁNÆGJAN“ SÝNING UM LÍF OG LJÓÐ SKÁLDKONUNNAR HÖLLU EYJÓLFSDÓTTUR

I. HÖNNUN SÝNINGARINNAR.

Sýningarsalurinn í Safnahúsinu á Ísafirði er nokkuð stór, hvítmálaður og með sex stórum gluggum sem gerir salinn mjög bjartan. Ljóst var frá upphafi að hanna þurfti sýninguna inn í salinn til þess að nýta rýmið sem best og með hliðsjón af birtunni frá gluggunum. Það verkefni var hins vegar ekki hægt að leysa fyrr en ljóst væri um hvernig sýningu væri að ræða, þ.e. hvað ætti að sýna og hvaða leið yrði farin til þess.

Þegar settar eru upp sýningar sem miðla sögulegum fróðleik án sýningargripa eða með fáum sýningargripum, eru efnistökin oft svipuð. Settar eru fram sögulegar upplýsingar á prenti, t.d. á plakötum sem eru misjöfn að stærð og gerð, annað hvort í tímaröð eða eftir tilteknu þema. Yfirleitt er lögð mikil áhersla á myndefni og reynt að hafa greinargóðan og stuttan texta. Almennt er betra að slíkar sýningar séu ekki of stórar eða viðamiklar því fæstir sýningargestir eru tilbúnir að eyða hálfum degi í að þrautlesa mikinn texta eða skoða hundruðir mynda. Við framsetningu þarf því að hafa í huga að minna efni er líklegra til að ná til sýningargesta og halda athygli þeirra. Upplýsingarnar skila sér betur og gestirnir ná frekar heildarmynd sýningarinnar.

Höfundur þessarar greinargerðar hefur unnið og hannað nokkrar sýningar sem hafa verið með þeim hætti sem hér er lýst. Við gerð fyrstu sýninganna var án efa of mikill texti þó svo að meðvitað væri reynt að hafa hann ekki of langan. Eftir það hefur textinn jafnt og þétt minnkað og draumaviðfangsefnið er sýning

með nánast engum texta en samt skýrri heildarmynd. Fyrri sýningarnar voru allar framsettar á sagnfræðilegan hátt, þ.e. reynt var að koma sögulegum upplýsingum á framfæri í réttri tímaröð þannig að saga viðkomandi aðila væri greinargóð frá upphafi til enda.

Þegar í upphafi var ákveðið að sýningin um Höllu yrði með öðrum hætti. Hún skyldi ekki einungis vera sögulegt yfirlit um líf og ljóð skáldkonunnar heldur ætti fólk að finnast það hafa þekkt hana þegar það gengi út af sýningunni. Ná átti fram áhrifum sem yrðu hinum sagnfræðilegu staðreyndum yfirsterkari - manneskjan umfram ártölin. Þessi nálgun var flókin því hún krafðist þess að sagnfræðingurinn leitaði út fyrir ramma fræðanna og fyndi leið til að skapa þau áhrif sem koma átti á framfæri. Ljóst var að til þess að ná fram tilætluðum áhrifum á sýningunni þyrfti framsetning hennar að vera með einhvers konar listrænum hætti enda snúast listir einfaldlega um áhrif.

Þar sem plaköt og spjöld eru hin hefðbundna leið til að koma á framfæri sögulegu efni, þóttu þau ekki ákjósanlegur kostur auk þess sem þau eru dýr í prentun. Ekki var sú leið þó útilokuð strax og var ein hugmyndin sú að prenta nokkur spjöld með svartan grunn sem næðu frá gólf til lofts. Önnur hugmynd var að prenta renning sem myndaði samfelldan hring í salnum, nema hvað tekið væri úr honum fyrir gluggum. Niðurstaðan varð hins vegar sú að spjaldaprentun þótti ekki ekki henta, af hvaða stærð eða lengd sem er, vegna þess að það var of sagnfræðileg og hefðbundin framsetning. Rammar þóttu mun heppilegri leið til að ná fram listrænu yfirbragði þar sem notkun þeirra er gjarnan tengd listaverkum. Sýningarefníð, þ.e. ljósmyndir og textar, var því sett í ramma.

1. stöð í inngangi
sýningarsalarins.
Þar var fjallaði um
bernskuár Höllu.

Ljósmyndirnar voru mikilvægur þáttur í því að ná fram listrænu yfirbragði. Ákveðið var að byggja sýninguna upp á portrettmyndum þar sem þær eru í eðli sínu listaverk þess ljósmyndara er tekur þær. Hver og ein mynd er sjálfstætt verk sem býður upp á mismunandi upplifun, allt eftir túlkun áhorfandans:

[...] Ljósmyndin felur í sér hvort tveggja í senn, spor eftir raunveruleikann og túlkun mannsins á þessum sama raunveruleika. Ljósmyndin er hvorki raunveruleiki né túlkun – heldur hvort tveggja í senn. Ljósmyndin leysir upp andstæðuna sem við erum vön að gera á raunveruleika og túlkun [...] Ljósmyndin varðveitir ákveðið augnablik – hún gerir það ódauðlegt um leið og hún gerir endalok þess svo augljós. Ljósmyndin leysir því upp andstæðuna milli þess sem var og sem er, milli fortíðar og nútíðar.¹

Myndirnar sem valdar voru sýndu Höllu á mismunandi æviskeiðum og höfðu sýningargestir tækifæri til skynja ævisögu Höllu í gegnum þær. Buðu þær í raun upp á samtal milli myndar og áhorfanda, þar sem myndin spryrði: „Hver er ég, hvað sérðu?“ Hvít karton var umhverfis hverja ljósmynd og myndatexti skrif-aður þar á með blýanti, líkt og margir myndlistamenn merkja verk sín. Hann var eins stuttur og mögulegt var, yfirleitt aðeins nafn/nöfn og ártal. Þannig var t.d. meðvitað tekin ákvörðun um að telja ekki upp nöfn ellefu barna Höllu og Þórðar á fjölskyldumynd frá árinu 1909. Nöfnin áttu ekki að skipta máli því myndin átti fyrst og fremst að sýna hlutskipti skáldkonunnar í lífinu. En auðvitað stoppuðu margir við myndina og vildu vita nöfn barnanna, sérstaklega þeir sem þekktu til afkomendanna. Varð myndin þannig í raun nokkurs konar gestabraut þar sem fólk reyndi í sameiningu að finna út hver væri hver. Fjöldi fingrafara á þessari einu mynd var skemmtileg sönnun þess hvernig hægt er að virkja sýningargesti og fá þá til að vinna með sýningunni.²

Allur prentaður texti var settur fram með tvennum hætti, annars vegar voru ljóð Höllu og hins vegar æviágrip hennar. Ekki þótti koma vel út að hafa textann á hvítum grunni þannig að einföldum skreytingum var bætt við. Var um tvær gerðir að ræða, önnur einkenndi ljóðin og hin æviágripin. Voru þannig gerð skýr skil á milli ljóða og annars texta, fyrst og fremst í þeim tilgangi að koma í veg fyrir að sýningargestir upplifðu of mikinn texta á sýningunni. Ljóðin áttu þeir að upplifa sem myndir, innsýn í huga skáldsins, en ekki endilega texta. Þau áttu jafnframt að vera tenging milli ljósmyndanna og æviágripanna.

¹ Sigrún Sigurðardóttir: „Traumatísk augnablik. Um möguleika og áhrif ljósmyndarinnar.“ *Briðja íslenska sögupíngið 18.–21. maí 2006. Ráðstefnurit.* Ritstjórar Benedikt Eyþórsson og Hrafnkell Lárusson. Rv. 2007, 382.)

² Í framhaldi af uppsetningu sýningaráinnar og útgáfu bókarinnar sendu afkomendur Höllu sýningaráhönnuði niðjatal Höllu og Þórðar. Þar er umrædd ljósmynd teiknuð upp með númerum sem vísa til viðkomandi einstaklinga í niðjatalinu. Petta er greinargóð samantekt og er ætlunin að hún verði aðgengileg gestum þegar sýningin verður sett upp að nýju.

Halla var góðum gáfum gædd og hafði löngun til náms en ekki var þá til síðs að stílkur fengju að læra, nema að lesa, skrifa og reikna. Fátækt foreldra hennar var þó stærsta ástæðan fyrir því að hún átti þess ekki kost að mennta sig. Sveið henni jafnan síðar að hafa ekki haft tækifæri til náms í æsku. Um tíma var hún við nám á Kleifum í Gilsfirði hjá Eggerti Jónssyni bónda og síðar part úr vetri í Bæ í Króksfirði þar sem hún var við hannyröir og lærði að sauma fót. Annað fékk hún ekki að fara til náms.

ENDURMINNING

Ég lít í anda liðna tið,
er leynt í hjarta geymi.
Sú ljúfa minning – létt og hljótt
hún læðist til míni dag og nótt,
svo aldrei, aldrei gleymi.

Náttúran var ekki aðeins helsti efniviður Höllu í ljóðasmíðarnar heldur mótaði hún hana sem manneskju. Mikilvægt var að þessi áhrifavaldur kæmi fram á sýningunni og auðveldaði gestum að kynnast Höllu og skilja hana. Ljóðin og æviágripin lýstu þessu en var hægt að fá gestina til að upplifa náttúruna með Höllu innan hvítra veggja salarins? Þetta var flóknasti hluti sýningarinnar enda krafðist hann umfram allt skapandi hugsunar þar sem glímt var við áhrif en ekki sagnfræðilega framsetningu. Var þetta umhugsunarefni allan undirbúningstíma sýningarinnar og dag einn spratt hugmyndin fram alsköpuð eins og hin gríska Pallas Ábena forðum. Fuglar voru í miklu uppáhaldi hjá Höllu og því tilvalið að notað þá til myndskreytingar. Voru myndir af músarindlum, sólskríkjum, lóum, spóum og svönum málaðar hér og þar á veggi sýningar-salarins og náðust þannig fram þau náttúruáhrif sem leitað var eftir.

Þegar rætt var við sýningargestí um sýninguna var auðheyrt að tekist hafði að ná fram þeim áhrifum sem að var stefnt. En í raun var sýningin mun margbættari því gestir upplifðu hana á fleiri en einn hátt. Þarna blandaðist saman vitsmunaleg og tilfinningaleg upplifun¹ auk þess sem framsetning efnisins hafði þau áhrif að gestunum fannst þeir vera á listsýningu frekar en

Til vinstri: Sýnishorn af því hvernig gengið var frá æviágripatexta.

Til hægri: Sýnishorn af því hvernig gengið var frá ljóðatexta.

¹ Þegar talað er um vitsmunalega upplifun á söfnum og sýningum er átt við framsetningu efnis þar sem megináherslan er lögð á hefðbundna fræðslu, yfirleitt í formi texta í samspili við annað efni. Slíkar sýningar einkennast oft af miklum rituðum texta. Tilfinningaleg upplifun er nokkurs konar andstæða þeirrar vitsmunalegu með áherslu á upplifun heildarmyndar með sem minnstum skýringartexta og án utanaðkomandi áreitis. Vitsmunalegar sýningar geta jafnframt verið með tilfinningalegum hætti en sá hluti er þá yfirleitt í afmörkuðu rými innan sýningarinnar. (Heimild: Eggert Þór Bernharðsson: „Sagan til sýnis: Ólíkar miðlunarleiðir.“ *Þriðja íslenska sögubingið 18.–21. maí 2006. Ráðstefnurit.* Ritstjórar Benedikt Eyþórsson og Hrafnkell Lárusson. Rv. 2007, 99–100.)

2. stöð fjallaði um ungdómsárin og heimspekilegar vangaveltur.

fræðilegri sýningu. Sýningarefnið var einfalt, texti og ljósmyndir, sem kallaði fram ákveðna vitsmunalega upplifun enda talsvert lesefni sem gestirnir þurftu að fara í gegnum. Það var sett fram í hlutlausu rými en ekki reynt að ná fram áhrifum með því að setja sýningargesti inn í einhvers konar sviðssett umhverfi þar sem sýningargripir og leikmyndir spila oft stórt hlutverk. Sú aðferð er gjarnan notuð þegar ná á fram tilfinningalegri upplifun en þá eru sýningargestir settir inn í umhverfi þar sem þeir upplifa ákveðnar aðstæður er vekja með þeim tilteknar tilfinningar. Á slíkum sýningum þarf texta (upplýsingum) að vera mjög í hóf stillt þannig að hann dragi ekki úr áhrifunum. Tilfinningaleg upplifun gesta á sýningunni um Höllu var af öðrum toga. Hún kom fram við lestur textans og skoðun ljósmyndanna þar sem þeim var hleypt inn að hjarta skáldkonunnar, ef svo má segja. Hún talaði við gestina af veggjum sýningarsalarins og þeir gátu glaðst með henni og grátið, hrifist og reiðst.

II. UPPSETNING SÝNINGARINNAR

Fyrsta skrefið við uppsetningu sýningarinnar var að mæla upp salinn í Safnahúsinu og gera teikningu af honum. Rýmið á veggjunum er misstórt vegna glugganna og mikilvægt var að nýta veggfletina vel. Í versluninni Ikea var keypt ákveðin tegund af römmum sem til voru í ýmsum stærðum, allt frá 14 x 14 cm upp í 70 x 100 cm. Voru hvítir rammar valdir þar sem sá litur þótti passa best inn í hvítmálaðan sal Safnahússins og veita hlutlausa umgjörð um það efni sem þeir skyldu ramma inn. Gerð voru smækkuð skapalón af öllum römmum og þau síðan notuð til að hanna hvern veggflöt fyrir sig, þ.e. hversu margir rammar skyldu vera, hvernig uppröðun þeirra skyldi vera og hvaða efni átti að vera í hverjum ramma. Fyrsta stöðin var í innganginum að salnum en þaðan var síðan haldið inn salinn til vinstri og unnin tímalína kringum salinn

og endað við innganginn hægra megin. Voru stöðvarnar (veggfletirnir) með eftifarandi hætti (sjá einnig teikningar aftast í greinargerðinni):

Veggflötur 1: Upphafið – bernskan

- Rammi 23 x 50 cm – Ljóð: Nafnið mitt.
- Rammi 100 x 70 cm – Mynd: Halla Eyjólfssdóttir 1894.
- Rammi 23 x 23 cm – Æviágrip 1.
- Rammi 23 x 23 cm – Æviágrip 2.

Veggflötur 2: Ungdómsárin – heimspekilegar vangaveltur

- Rammi 18 x 24 cm – Ljóð: Hér og þar.
- Rammi 50 x 23 cm – Ljóð: Heima.
- Rammi 50 x 70 cm – Mynd: Halla Eyjólfssdóttir 1896.
- Rammi 23 x 23 cm – Æviágrip 3.
- Rammi 23 x 23 cm – Æviágrip 4.
- Rammi 50 x 70 cm – Mynd: Halla Eyjólfssdóttir 1898.
- Rammi 50 x 23 cm – Ljóð: Æska míن.
- Rammi 18 x 24 cm – Ljóð: Hvað býr í stjörnunum?
- Rammi 80 x 33 cm – Ljóð: Mig langar að fljúga.

Veggflötur 3: Fjölskyldan – heimilið

- Rammi 23 x 23 cm – Æviágrip 5.
- Rammi 23 x 23 cm – Æviágrip 6.
- Rammi 100 x 70 cm – Mynd: Fjölskyldan á Laugabóli 1909.
- Rammi 50 x 23 cm – Ljóð: Ævintýri.
- Rammi 50 x 23 cm – Ljóð: Til drengjanna.
- Rammi 23 x 23 cm – Æviágrip 7.
- Rammi 23 x 23 cm – Æviágrip 8.
- Rammi 30 x 40 cm – Mynd: Halla og Þórður 1909.
- Rammi 80 x 33 cm – Ljóð: Garðurinn minn.

Veggflötur 4: Bónakonan – skáldkonan

- Rammi 24 x 18 cm – Mynd: Íbúðarhúsið á Laugabóli.
- Rammi 18 x 25 cm – Ljóð: Nú er minn andi grafinn.
- Rammi 50 x 70 cm – Mynd: Halla Eyjólfssdóttir 1915.
- Rammi 23 x 50 cm – Ljóð: Glaða-, glaðasól.

Veggflötur 5: Bónakonan – skáldkonan

- Rammi 23 x 50 cm – Ljóð: Vorgyðjan.
- Rammi 50 x 70 cm – Mynd: Halla Eyjólfssdóttir 1918.
- Rammi 23 x 23 cm – Æviágrip 9.
- Rammi 23 x 23 cm – Ljóð: Undirvitund.

Á 3. stöð var fjallað um fjölskylduna og heimilið.

Veggflötur 6: Sigvaldi Kaldalóns

- Rammi 24 x 18 cm – Mynd: Sigvaldi Kaldalóns og frú 1919.
Rammi 23 x 23 cm – Æviágrip 10.
Rammi 40 x 50 cm – Mynd: Halla Eyjólfssdóttir, um 1926.
Rammi 23 x 23 cm – Æviágrip 11.
Rammi 18 x 24 cm – Ljóð: Inngangur.
Rammi 18 x 24 cm – Mynd: Sigvaldi og Sigurður 1920.
Rammi 23 x 50 cm – Ljóð: Svanurinn minn syngur.
Rammi 23 x 23 cm – Æviágrip 12.

Veggflötur 7: Samskiptin við Matthías Jochumsson

- Rammi 23 x 50 cm – Ljóð: Förukanan.
Rammi 23 x 23 cm – Æviágrip 13.

Veggflötur 8: „kveður hún með djúpri samúð um hvert kvikindi”

- Rammi 23 x 50 cm – Ljóð: Hrefnan.
Rammi 23 x 23 cm – Ljóð: Kraftaverk.

Veggflötur 9: Ástvinamissir – sorgin

- Rammi 23 x 23 cm – Æviágrip 14.
Rammi 23 x 23 cm – Ljóð: Andvörp í sorg.

Veggflötur 10: Að leiðarlokum

- Rammi 23 x 50 cm – Ljóð: Fánýt er gleði ef fylgir ei trú.
Rammi 100 x 70 cm – Mynd: Halla 1903.
Rammi 23 x 23 cm – Æviágrip 15.
Rammi 23 x 23 cm – Ljóð: Endurminning.

4. stöð fjallaði um bónadakonuna sem var líka skáldkona.

III. HEIMILDAVINNA

Fyrsta skrefið við undirbúning sýningarinnar var að leita að heimildum um Höllu Eyjólfssdóttur. Nærtækast var að byrja á þeim tveimur ljóðabókum sem eftir hana liggja, *Ljóðmæli* sem kom út árið 1919 og *Kvæði* frá árinu 1940. Í seinni bókinni er ágætt æviágrip sem Sigurður Þórðarson, sonur Höllu, tók saman og gefur einna besta mynd af ævi hennar. Þá skrifaði Sigurður einnig grein sem ber heitið „Skáldkonan að Laugbóli“ og birtist í bókinni *Móðir mí* sem kom út árið 1949. Það kom hins vegar á óvart hversu litlar heimildir eru í raun til um Höllu og lítið annað að finna en misjafnlega mikið upplýsandi minningargreinar í dagblöðum um hana, tvo eiginmenn hennar og börn.

Ein heimild reyndist þó öðrum áhugaverðari, þ.e. *Bréf Matthíasar Jochumssonar* sem gefin voru út árið 1935. Þar er að finna þrjú bréf sem Matthías skrifaði Höllu á árunum 1918–1919, eða um það leyti sem hún var að undirbúa útgáfu á fyrri ljóðbók sinni. Matthías og Halla voru skyld og sendi hún frænda sínum handritið til að fá álit hans á kveðskapnum. Urðu nokkur bréfskipti á milli þeirra og eru bréf Matthíasar bæði merkileg og skemmtileg heimild. Hins vegar var spurning hvort bréf Höllu hefðu varðveisist og var haft samband við Steingrím Eiríksson, afkomanda Matthíasar, sem varðveitir bréfasafnið. Var hann beðinn um að athuga hvort verið gæti að í bréfasafninu leyndust bréf frá Höllu. Jú, svo reyndist vera en þegar nánar var að gáð reyndust það vera tvö ljóðabréf sem hún hafði sent Matthíasi og innihéldu ljóð sem hún hafði ort um þennan frænda sinn og höfðu reyndar birst í síðari ljóðabók hennar. Voru það ákveðin vonbrigði því bréfin til Matthíasar hefðu án efa verið einstök heimild.

Þær heimildir sem fyrir hendi voru til að draga upp mynd af Höllu Eyjólfssdóttur reyndust sem sagt hvorki miklar né fjölbreyttar. Eftir nokkra umhugsun varð niðurstaðan hins vegar sú að það kæmi varla að sök. Fyrir lá að takmarka þyrfti þær upplýsingar sem kæmu fram í texta á sýningunni og því nauðsynlegt að æviágripið yrði stutt og hnitmiðað. Aðaláherslan skyldi vera á ljóðin sjálf sem annars vegar væru notuð til að kynna skáldskap Höllu og hins vegar til að veita innsýn inn í líf hennar því þar koma fram hugsanir hennar og viðhorf.

IV. LJÓÐIN.

Eins og fyrr segir komu út tvær bækur með ljóðum Höllu Eyjólfssdóttur, þ.e. *Ljóðmæli* sem kom út árið 1919 og *Kvæði* frá árinu 1940. Bækurnar eru miklar að vöxtum og ljóðin margvísleg að gerð og gæðum. Mörg þeirra eru óneitanlega barn síns tíma, þ.e. frá fyrstu áratugum 20. aldarinnar þegar bjartsýni og stórhugur einkenndi íslenskt þjóðlíf og þjóðernisvitund fyllti landsmenn. Þá fór ungmennafélagshreyfingin eins og eldur í sinu um landið með það að markmiði að rækta land og lýð, eins og það var kallað, og sveitarómantíkin sveif yfir vötnum. Þessara áhrifa gætir víða í ljóðum Höllu

Listi yfir heimildir:

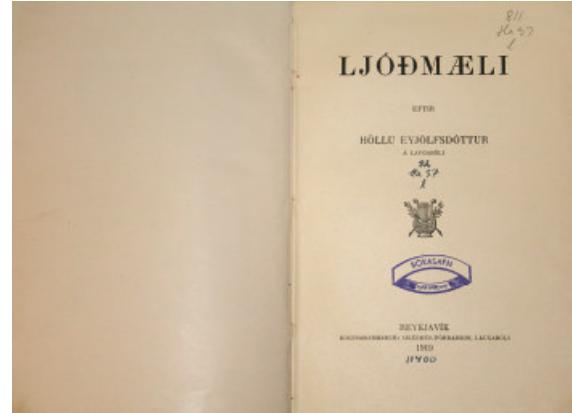
- Bréf Matthíasar Jochumssonar.* Steingrímur Matthíasson tók saman og bjó til útgáfu. Ak. 1935, 749–758.
- „Gunnar á Laugabóli láttinn“, *Morgunblaðið* 10. apríl 1959, 6.
- Gunnar M. Magnúss: Bókin um Sigvalda Kaldalóns. Rv. 1971.
- Halla: „Brúðkaup ekkjumannsins“, [ljóð], *Óðinn*, sept. 1917, 6. tbl., 43.
- Halla: „Jeg lít í anda liðna tíð“ [ljóð], *Óðinn*, jan. 1917, 10. tbl., 79.
- Halla: „Svanurinn minn syngur“ [ljóð], *Óðinn*, okt. 1916, 7. tbl., 51.
- Halla: „Úr álfasýnin“ [ljóð], *Óðinn*, maí 1917, 2. tbl., 16.
- Halla Eyjólfssdóttir: *Kvæði*. Rv. 1940.
- Halla Eyjólfssdóttir: *Ljóðmæli*. Rv. 1919.
- Matthías Jochumsson: „Ný ljóðabók“ *Lögrjetta*, 13. ágúst 1919, 33. tbl., 4.
- „Minningarorð um Höllu Eyjólfssdóttur skáldkonu.“ *Morgunblaðið*, 18. febr. 1937, 6.
- Morgunblaðið* 10. júlí 1919, 4. [Fréttaklausa um útgáfu ljóðabókar Höllu].
- „Ólafur Þórðarson framkvæmdastjóri frá Laugabóli. Minning.“ *Morgunblaðið*, 26. ágúst 1975, 10.
- „Ólafur Þórðarson frá Laugabóli. Sjötugur.“ *Morgunblaðið*, 24. febr. 1967, 10.
- Sigurður Þórðarson frá Laugabóli: „Skáldkonan að Laugabóli“, *Móðir míð*. Rv. 1949, 81–96.
- Stúlka. Ljóð eftir íslenskar konur.* Helga Kress valdi efni og bjó til útgáfu. Rv. 1997.
- „Þórður Jónsson og Halla Eyjólfssdóttir“, *Óðinn*, apríl 1918, 1. tbl., 4–5.

og stundum gerist hún merkisberi þeirra og ber boðskapinn áfram. En fyrst og fremst var það náttúran sem var hennar helsti efniviður í ljóðasmíðarnar og svo ýmislegt það sem stóð bónakonunni næst. Ekkert aumt mátti hún sjá og fann hún til með öllum þeim sem minna máttu sín, eins og vel sést í kvæðum hennar um ómaga, förukonur og sakamenn.

Kveðskapur Höllu á margt sameiginlegt með kveðskap annarra íslenskra skáldkvenna sem voru henni samtíða. Ortu þær mikið eftir nýrómantískri hefð en jafnframt gætti hjá þeim áhrifa raunsæisstefnunnar. Halla átti sannarlega samleið með Guðfinnu Jónsdóttur (f. 1899, d. 1946) sem kenndi sig jafnan við bæinn Hamra í Reykjadal í S-Pingeyjarsýslu. Hefur kveðskap hennar verið lýst svo:

Algengustu yrkisefni hennar eru nánasta umhverfi hennar heima á Hömrum en náttúrumyndirnar notar hún gjarnan til að koma einhverjum djúpstæðari boðskap á framfæri en fegurð náttúrunnar. Skáldagyðja Guðfinnu er greinilega staðsett í náttúrunni og þangað leitar hún andagiftar og svara í sambandi við æðri rök lífsins. Eftir því sem líður á hinn stutta skálðaferil hennar verða brostnar vonir og togstreitan á milli skyldu og langana æ fyrirferðarmeira viðfangsefni í kvæðum hennar. Í kvæðum Guðfinnu af raunsæislegum toga yrkir hún gjarnan um þá sem minna mega sín. Þessi kvæði hennar teljast tæplega pólitisk en samúdin með þeim sem hafa orðið undir í lífinu er greinileg svo og réttlætiskennd skáldkonunnar.¹

Við lestar á ljóðabókum Höllu kom í ljós að þar leyndist mörg perlan en einnig ýmis annar misgóður kveðskapur. Valið á ljóðunum fyrir sýninguna og bókina reyndist ekki erfitt, valin voru ljóð sem á einhvern hátt þóttu einkennandi fyrir líf hennar og þau reyndust ekki mörg þegar upp var staðið.² Tekin var ákvörðun um að samræma stafsetningu og greinarmerki og færa til nútímahorfs. Urðu ljóðin við það auðlesnari og í raun fallegri, en í upprunalegu útgáfunni eru þau hlaðin greinarmerkjum sem virðast fyrst og fremst vera ætluð sem áherslur við upplestur.

Bókin Ljóðmæli eftir Höllu Eyjólfssdóttur. Gefin út árið 1919.

Bókin Kvæði eftir Höllu Eyjólfssdóttur. Gefin út árið 1940.

¹ www.wikipedia.org/wiki – leit: Guðfinna Jónsdóttir.

² Ljóðabækur Höllu eru miklar að vöxtum og gætir þar ýmissa grasa. Innihalda þær jafnt þekktar ljóðaperlur sem fjöldann allan af tækifærivísnum og öðrum álíka kveðskap ætlaður fjölskyldu og sveitungum. Sérstaklega á þetta við seinni bókina sem kom út eftir andlát Höllu. Þar virðist flest allt hafa verið tínt til sem eftir hana lá og má jafnvel segja að þær eigi við spakmælið að ekki fari alltaf saman magn og gæði.

Áfram var fjallað um bónadakonuna og skáldkonuna á 5. stöð.

V. LJÓSMYNDIR.

Safnkostur Ljósmyndasafnsins á Ísafirði er um 200 þúsund ljósmyndir á glerplötum, filmum og pappír. Þar á meðal eru tvö einstök söfn, þ.e. frá Birni Pálssyni sem rak ljósmyndastofu á Ísafirði frá 1891 til 1916 og Martinusi Simson sem keypti stofuna árið 1918 og starfrækti hana til ársins 1957.¹ Í fyrnefnda safninu eru um 16 þúsund plötur auk fjölda pappírsmýnda en hið síðarnefnda telur um 32 þúsund plötur og mikið magn pappírsmýnda.² Var starfssvæði þessara tveggja ljósmyndastofa fyrst og fremst norðanverðir Vestfirðir og vestur í Arnarfjörð. Heimildargildi myndanna er gríðarlegt, ekki síst vegna þess að allar myndatökur voru skráðar í sérstakar bækur (kataloga) og númeraðar. Hafa skrárnar varðveisit með upplýsingum um dagsetningar, hverjir panta og borga myndatökuna og af hverjum myndin er, þó ekki sé það alltaf. Þá fylgja skránum nafnalistar fyrir hvert ár þannig að leit að tilteknu nafni er frekar auðveld. Stærsti hluti beggja safnanna er mannamyndir.

Á undanförnum árum hefur höfundur þessarar greinargerðar oft leitað að tilteknum myndum í þessum söfnum og þekkir þau því orðið nokkuð vel, einkum hið eldra. Þó að atburða- og staðamýndir séu yfirleitt mun vinsælli til notkunar og sýningar en hinar hefðbundnu portrettmyndir (mannamýndir), þá eru hinar síðarnefndu ekki minna áhugaverðar. Yfirleitt eru þær ekki notaðar

¹ Björn Pálsson lést í febrúar 1916 og var stofan rekin áfram af starfsmönnum hennar þar til M. Simson keypti hana árið 1918 og nokkuð lengur þar sem M. Simson flutti ekki strax á Ísafjörð. Ekki var verið að bruðla að óþörfu á þessum árum og lagerinn sem til var á ljósmyndastofunni notaður þar til ekkert var eftir. Myndir eru því merktar Ljósmyndastofu Björns Pálssonar í nokkur ár eftir fráfall hans.

² Inga Lára Baldvinsdóttir: *Ljósmyndarar á Íslandi 1845–1945*. Rv. 2001, 134–135 og 294.

6. stöð fjallaði um Sigvalda Kaldalóns og samskipti hans við Laugabólsfjölskylduna.

nema þegar vantar mynd af tilteknum einstaklingum, t.d. í grein eða bók, en minna gert af því að nota þær sem sjálfstæð verk. Þetta er auðvitað ekki algilt en án efa algengasta notkunin. Meirihluti myndanna er einstaklega vel unnninn og segja má að hver mynd sé listaverk útaf fyrir sig. Fólk horfir með óræðum svip í myndavélina og maður veltir fyrir sér örlögum þess. Þarna eru einnig miklar heimildir um fatnað, skart, hártísku og fleira sem tekur breytingum á löngum starfstíma ljósmyndastofunnar.

Það er áhugavert viðfangsefni að finna leiðir til að nota þessar gömlu portrett-myndir þannig að hver og ein þeirra segi sína sögu og njóti sín sem sjálfstætt verk. Af þeim ástæðum var ákveðið að nota eingöngu portrettmyndir úr áður-nefndum myndasöfnum á sýningunni. Við leit í katalogunum fundust nokkrar myndir af Höllu sem hentuðu mjög vel í þessum tilgangi. Líkt og margir aðrir á þessu tímabili mætti hún í myndatöku með nokkurra ára millibili og fundust myndir af henni frá ýmsum æviskeiðum í myndasöfnum Björns Pálssonar og M. Simsonar. Allar myndirnar sem fundust reyndust vera til á pappír, komnar úr safni mynda sem Sigurður Þórðarson, sonur Höllu, ánafnaði Byggðasafni Vestfjarða á sínum tíma. Sumar þeirra eru með nafni og ártali en ómerktar myndir voru bornar saman við myndaskrárnar og glerplötturnar til að fá réttar upplýsingar. Höfðu glerplötturnar varðveisist í flestum tilfellum, þó ekki öllum. Tókst þannig að tímasetja allar myndirnar nema eina, þá yngstu.¹

¹ Í katalogunum eru skráðar fleiri myndir af Höllu en þær virðast glataðar. Árið 1896 eru t.d. skráðar þrjár myndir á Þórð Jónsson. Sú fyrsta er af honum með fjölskyldu, önnur af honum með konu og sú þriðja af honum og konu á hestbaki. Er ekki vafi að konan hefur verið Halla og hefði óneitanlega verið fengur að þessum myndum en glerplötturnar eru glataðar og myndirnar hafa ekki fundist á pappír.

Glerplötumynd af Höllu frá 1894. Elsta myndin sem fundist hefur af henni.

Sama mynd á pappír.

Elsta myndin sem fannst af Höllu er frá árinu 1894.¹ Var hún til á pappír, nokkuð snjáð og engar upplýsingar um ártal. Hægt var að fletta myndinni upp í myndaskrá og staðfesta ártal með því að bera hana saman við glerplötuna.² Var ákveðið að nota glerplötumyndina þar sem hún var mun skýrari/skarpari en pappírsmyndin. Hún hafði einnig svo skemmtilega gamla áferð að ákveðið var að nota hana óbreytta og láta rispur og aðrar skemmdir halda sér. Mátti upplifa þessa mynd sem nokkurs konar glugga fortíðar þar sem Halla væri hinum megin við glerið í fortíðinni og horfði til okkar í nútíðinni. Á sýningunni var myndin staðsett í anddyri salarins og eitt það fyrsta sem gestir sáu og skoðuðu þegar þeir komu. Var þess vænst að fortíðaráhrifin skiluðu sér til sýningargesta en hefur það þó eflaust verið ærið misjafnt. Umrædd mynd var notuð á allt kynningarefnið sem gert var vegna sýningaráinnar og jafnframt á forsíðu bókar um ljóð og líf Höllu.

Alls voru tólf ljósmyndir á sýningunni og allar nema ein úr áðurnefndum myndasöfnum. Portrettmyndir af Höllu voru sjö auk tveggja mynda af henni ásamt eiginmanni og börnum. Þá var mynd af Sigvalda Kaldalóns og Margrethe eiginkonu hans og önnur af Sigvalda og Sigurði Þórðarsyni. Mynd af íbúðarhúsinu á Laugabóli átti Guðmundur Ingi Kristjánsson skáld frá Kirkjubóli í Bjarnardal í Önundarfirði, en hann lést árið 2002. Sú mynd er líkast til frá 5. áratug 20. aldar og var valin þar sem hún sýnir vel garðinn

¹ Ólíklegt er að til sé eldri mynd af Höllu. Mögulega hefur hún verið mynduð áður af farand-ljósmyndurum, jafnvel með foreldrum og systkinum, en slíkar myndir hafa ekki fundist.

² Misvísandi merkingar eru á myndinni, annars vegar er gefið upp ártalið 1893 á umslagi og hins vegar 1894 í myndaskrá. Hlýtur hið síðara að vera rétta ártalið.

við íbúðarhúsið. Skemmdir á myndum voru lagfærðar í Photoshop, t.d. rispur og brot, og reynt að hafa þær sem heillegastar.¹ Níu myndir voru stækkaðar verulega, upp í allt að 70 x 50 cm, og sendar í prentun hjá Ásprent á Akureyri. Voru þær hafðar svarthvítar en eftir á að hyggja hefðu þær komið betur út í duotone sem skapar meiri dýpt. Aðrar myndir voru mun minni og prentaðar út á ljósmyndapappír í venjulegum prentara.

Á sýningunni var myndunum raðað í tímaröð þannig að elsta myndin var fyrst, þ.e. Halla um 28 ára gömul, og síðan komu þær í aldursröð hver á eftir annarri þannig að sjá mátti Höllu eldast þegar horft var frá vinstri til hægri í salnum. Á þessari tímaröð var ein undantekning því síðasta myndin í röðinni er frá árinu 1903 þegar Halla var enn tiltölulega ung kona (sjá mynd bls. 11). Var hún á þessum tíma orðin ellefu barna móðir en átti eftir að upplifa hinn stóra harm lífs síns ári seinna þegar hún missti þrjú barna sinna. Um er að ræða sérstaklega fallega portrettmynd með ljóðrænum blæ þar sem óræður svipur Höllu kallar á hugleiðingar um tilfinningar hennar; má lesa úr honum friðsæld og hamingju eða gætir þar dapurleika? Og ef vel er að gáð má sjá hvíta svani á flugi í augum hennar. Þótti þessi mynd öðrum fremur sýna skáldkonuna, frekar en móðurina og bóndakonuna. Var því ákveðið að hún yrði síðust í röðinni, á þeim stað þar sem sagt er frá ævilokum Höllu. Þarna horfir skáldkonan yfir farinn veg og kveður gesti sýningarinnar með hinu þjóðþekkta ljóði sínu, Endurminning.

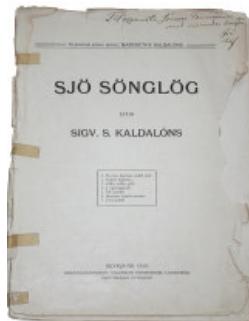
Á sýningunni voru eftirfarandi ljósmyndir notaðar (skráninganúmer í sviga):

1. Halla Eyjólfssdóttir 1894. Ljós. Björn Pálsson, Ísafirði (V 669)
2. Halla Eyjólfssdóttir 1896. Ljós. Björn Pálsson, Ísafirði (V 1477)
3. Halla Eyjólfssdóttir 1898. Ljós. Björn Pálsson, Ísafirði (C 723)
4. Fjölskyldan á Laugabóli 1909. Ljós. Björn Pálsson, Ísafirði (C 4297)
5. Halla og Þórður 1909. Ljós. Björn Pálsson, Ísafirði (V 10346)
6. Laugaból í Ísafirði. Ljós. Guðmundur I. Kristjánsson, Önundarfirði (einkasafn)
7. Halla Eyjólfssdóttir 1915. Ljós. Björn Pálsson, Ísafirði (V 14140)
8. Halla Eyjólfssdóttir 1918. Ljós. Björn Pálsson, Ísafirði (V 1290)
9. Sigvaldi og Margrethe Kaldalóns 1919, Björn Pálsson, Ísafirði (V 2324)
10. Halla Eyjólfssdóttir (líkl. upp úr 1920). Ljós. M. Simson, Ísafirði (nr. fannst ekki)
11. Sigv. Kaldalóns og Sig. Þórðarson 1920. Ljós. M. Simson, Ísafirði (C 4447)
12. Halla Eyjólfssdóttir 1903. Ljós. Björn Pálsson, Ísafirði (V 5859)

¹ Ekki voru gerðar neinar lagfæringar að ráði á myndinni frá 1894. Hins vegar var stærð og lögun hennar breytt eftir þörfum til að nota í auglýsingar o.fl.

Opna í Tíu sönglög
með laginu Svanurinn
minn syngur við texta
Höllu Eyjólfssdóttur.

Frumeingtak af Sjö
sönglög eftir Sigvalda
Kaldalóns, gefið út
árið 1916. Áritað af
höfundi til organista
Jónasar Tómassonar.

Frumeingtak af Tíu
sönglög eftir Sigvalda
Kaldalóns, gefið út
árið 1918.

VI. SÝNINGARMUNIR.

Við undirbúning sýningarinna um Höllu Eyjólfssdóttur var athugað hvort finna mætti einhverja áhugaverða muni úr hennar eigu á Byggðasafni Vestfjarða. Sigurður Þórðarson (f. 1891, d. 1977), sonur Höllu, var mikill velgjörðarmaður safnsins og gaf þangað ýmsa merkilega muni frá Laugabóli. Jafnframt ánöfnuðu hann og eftirlifandi systkini hans safninu höfundarréttinum að ljóðum Höllu með það í huga að færa safninu fastar tekjur með stefgjöldunum og renna þannig styrkari stoðum undir rekstur þess.

Þrátt fyrir að á Byggðasafninu séu margir merkilegir og fallegir gripir frá Laugabóli, t.d. ýmsir útskornir gripir eftir listamanninn Ríkharð Jónsson, þá reyndist enginn þeirra hafa beina og sterka tengingu við Höllu. Var því ákveðið að hafa aðeins ljóðabækur Höllu til sýnis enda eru þær safngripir sem fást nú hvergi nema í fornbókaverslunum. Þá var spurning hvort finna mætti frumútgáfur að fyrstu sönglögum Sigvalda Kaldalóns. Samkvæmt upplýsingum á www.gegnir.is¹ eru aðeins sex eintök varðveitt á söfnum víða um land. Ekkert eintak reyndist vera skráð hjá Héraðsbókasafninu á Ísafirði en þó þótti líklegt að það væri til og þá væntanlega skráð sem lausaprent. Áður en farið var í ítarlega leit á safninu kom ábending um að umrætt sönglagahæfti gæti verið til hjá Tónlistarskóla Ísafjarðar. Skólinn fagnaði 60 ára afmæli sínu á árinu 2008 og af því tilefni afhentí Gunnlaugur Jónasson á

¹ www.gegnir.is er bókasafnskerfi sem hýsir samskrá íslenskra bókasafna. Kerfið veitir aðgang að upplýsingum um safnkost flestra bókasafna landsins, t.d. háskólasafna, almenningssafna, sérfræðisafna og skólasafna. Rekstur kerfisins er í höndum Landskerfis bókasafna hf.

Ísafirði nótnaskáp föður síns, Jónasar Tómassonar tónskálds og organista, til varðveislu í skólanum.¹ Skápurinn er nokkuð stór og inniheldur margvíslegar nót nabækur og -hefti frá fyrri tíð. Með skápnum fylgja skrár yfir innihald hans og því er auðvelt að sjá hvað er til og hvar það er að finna. Skemmst er frá því að segja að í skápnum var frumeintak af *Sjö sönglögum* Sigvalda Kaldalóns sem gefið var út af Sigurði Þórðarsyni frá Laugabóli árið 1916. Var eintakið áritað af höfundi til Jónasar Tómassonar organista og orðið mjög slitið af mikilli og áralangri notkun. Einnig var þar frumeintak af *Tíu sönglög* eftir Sigvalda Kaldalóns, gefið út af Sigurði Þórðarsyni árið 1918, jafnslitið og hið fyrra. Skólastjóri tónlistarskólans, Sigríður Ragnarsdóttir, lánaði þessi eintök góðfúslega til sýningaránnar þar sem þau voru höfð til sýnis í glerskáp ásamt ljóðabókum Höllu. Fleiri munir voru ekki á sýningunni.

Nótnaskápur Jónasar Tómassonar í Tónlistarskóla Ísafjarðar.

VII. SKREYTINGAR.

Fuglar voru í miklu uppáhaldi hjá Höllu, einkum svanir, og því tilvalið að notað þá til myndskreytingar. Leitað var á veraldarvefnum að heppilegum fuglum sem voru síðan prentaðir út í nokkurn veginn raunstærð og klipptir út úr pappínum þannig að til varð skapalón. Svanirnir voru að sjálfsögðu þar á meðal en ekki var hægt að prenta þá út í raunstærð í venjulegum prentara og of dýrt að láta gera það í prents miðju. Þeir voru því prentaðir út á A3+ pappír og því heldur minni en í raunveruleikanum en það reyndist ekki koma að sök. Þegar búið var að gera skapalón af hinum ýmsu fuglum voru myndirnar þrykkтар á veggina með svampi og gulleitri málningu.² Skapalónin voru síðan fjarlægð og mátti þá sjá fugla á flugi á veggjum salarins eða tylla sér ofan á rammana. Svanirnir voru settir hátt á veggina og virtust, stærðarinnar vegna, vera á flugi í töluverðri fjarlægð.

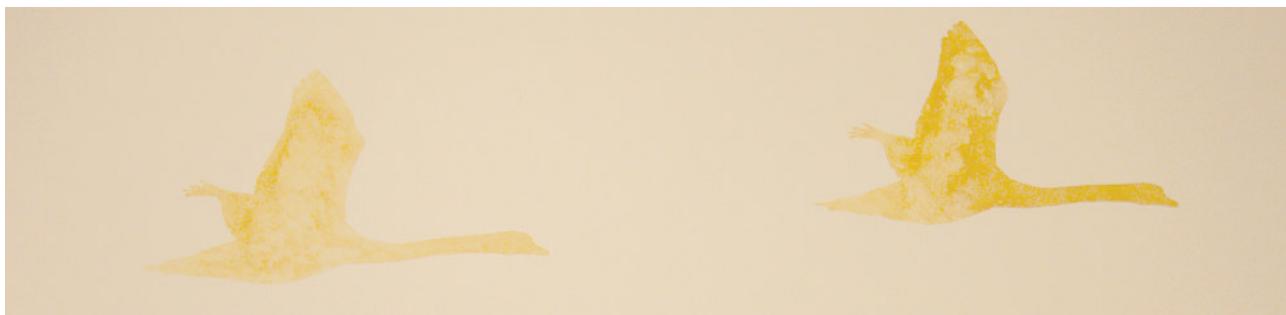
Á einum veggfletinum var rammi með ljóði um blómagarð sem Halla kom sér upp við íbúðarhúsið á Laugabóli. Þar á vegginn var málað blóm sem teygði

Lítill fugl tyllir sér á einn rammann.

¹ Jónas Tómasson (1881–1967) var tónskáld og organisti á Ísafirði. Árið 1911 stofnaði hann Tónlistarskóla Ísafjarðar, hinn eldri, og starfrækti til ársins 1918. Er hann talinn fyrsti formlegi tónlistarskóli landsins. Jónas var einnig organisti Ísafjarðarkirkju um rúmrar háifrar aldar skeið og stjórnaði ýmsum kórum, þ.á m. Sunnukórnum um árabil. Um áratugaskeið rak hann bókaverslun og gaf sjálfur út fjölda laga sinna, t.d. sönglög, sálmalög og orgelverk.

² Finna þurfti málningu sem hægt var að þvo af þar sem kostnaður hefði farið úr böndunum ef mála hefði þurft veggi salarins að sýningu lokinni. Eftir nokkrar fyrirspurnir var ákveðið að prófa vatnsliti í túpu og reyndist auðvelt að þvo þá málningu af með blautri tusku.

Svanir á flugi á einum vegg sýningarsalarins.

sig upp vegginn. Í því tilfelli var notað skapalón úr versluninni Ikea, það var þó ekki selt sem slíkt heldur sem blómamamyndskreyting til að líma á vegg. Þegar búið er að taka skreytinguna úr umbúðunum verður eftir afrifa sem venjulega lendir í ruslinu en reynist tilvalið blómaskapalón.¹

VIII. SÝNINGARSKRÁ.

EKKI ÞÓTTI ÞÖRF Á ÍTARLEGRI SÝNINGARSKRÁ ÞAR SEM ALLT SEM SEGJA ÞURFTI UM HöLLU OG LJÓÐIN HENNAR VAR AÐ FINNA Á VEGGJUM SÝNINGARSALARINS. ÞAR VANTAÐI HINS VEGAR UPPLÝSINGAR UM HEIMILDIR OG VAR ÁKVEÐIÐ Þær kæmu fram í sýningarskránni. EINNIG VORU SETTAR ÞAR UPPLÝSINGAR UM HVER HEFÐI TEKIÐ SAMAN EFNIÐ Á SÝNINGUNA OG SETT HANA UPP. VAR SÝNINGARSKRÁIN EINFALT SPJALD Í A5 STÆRÐ, Á 200 G PAPPÍR. FRAMAN Á HENNI VAR GLERPLÖTUMYNDIN AF HöLLU FRÁ 1894, SEM NOTUÐ VAR Á ALLT KYNNINGAREFNI, ÁSAMT HEITI SÝNINGARINNAR OG STAÐSETNINGU. Á BAKHLIÐINN VORU ÁÐURNEFDAR UPPLÝSINGAR ÁSAMT ÞÖKKUM TIL ÝMISSA AÐILA, AUK ÞESS SEM GETIÐ VAR STYRSINS FRÁ MENNINGARRÁÐI VESTFJARÐA.

Hánum sýningar: Gunnar M. Magnússon
Samantök testa: Gunnar M. Magnússon
Myndir: Skjalasafn af Ísafjörð, ár Íslandsdagsins Björn Þórsson.

Menningarráð Vestfjarda veitti styrk til þessarar sýningar.

Starfsmáni békusafns, skjalasafns og myndasafns á Ísafjörð fá náðið jökkur fyrir gott samstarf og aðhófi vél gerð sýningarár.

Háleittir:

Breið Matlfáður Jochannesson: Stengþyrkur Matlfáðurinn Vík varan og bý til Útgáfa.
Ak. 1923. Ísl. 11. Þingi Menningarhljóðs. Óðinn. jan. 1917, 10. töl., 79.
Heild: „Svaneninn minn sýningar“ [þóður]. Óðinn. okt. 1916, 7. töl., 51.
Heild: „Dráttarvirki“ [þóður]. Óðinn. maí 1917, 2. töl., 16.
Heild: „Bjólkupr ekki óvinnist“, [þóður]. Óðinn. sept. 1917, 6. töl., 43.
Halla Eyjólfssdóttir: Ljóðmál Rv. 1919.
Halla Eyjólfssdóttir: Kvæði. Rv. 1940.
Gunnar M. Magnússon: Bókin um Sigurðar Keldálöð. Rv. 1971.
Matlfáður Jochannesson: „Ný ljóðabók“ [Ljóðgjafa]. 13. ágúst 1919, 33. töl., 4.
„Menningsord um Höllu Eyjólfssdóttar skáldkonu“ [Morgunblaðið]. B. Náð. 1937, 6.
„Menningsord 10. júlí 1919“ [Menningsord um Höllu Eyjólfssdóttar skáldkonu Höllu].
„Gunnar Ivarsson“ [þóður]. Morgunblaðið 19. júní 1919, 8.
„Ólafur höðurinn frá Laugavegi“. Bláplakur. Morgunblaðið. 24. ágúst 1967, 10.
„Ólafur höðurinn frá Laugavegi“ [Menningsord]. Morgunblaðið. 26. ágúst 1975, 10.
Sigurður Ólafsson frá Laugavegi. „Skáldkonan af Laugavegi“, Móðir minn. Rv. 1949, 81-86.
Síluka „Ljóðaflur íslenskar konur Helga Kress valdi oft og bíð til upptu. Rv. 1997.
„þóður Jósefsson og Halla Eyjólfssdóttir“, Óðinn. apríl 1918, 1. töl., 4-5.

Lif og ljóð skáldkonunnar
Höllu Eyjólfssdóttur

Hér býr ánægjan

Safnahúsið á Ísafjörð 2008

Sýningarskráin.

¹ Ef fjármagn er af skornum skammti getur verið góður kostur að skoða hvað er til í Ikea því marga hluti þar er hægt að nota í öðrum tilgangi en þeir eru upphaflega ætlaðir til.

26

Boðskort á opnum
sýningarinnar
Hér býr ánægjan.

IX. OPNUN SÝNINGARINNAR.

Sýningin *Hér býr ánægjan* var opnuð föstudaginn 24. október kl. 17 í Safnahúsinu á Ísafirði. Áður höfðu verið send út boðskort til ýmissa aðila sem líklegir þóttu til að hafa áhuga á efninu. Boðið var upp á léttar veitingar við opnunina og sú sem stóð fyrir sýningunni sagði nokkur orð en auk þess söng Ingunn Ósk Sturludóttir mezzósópran löginn Ég lít í anda liðna tíð og Svanurinn minn syngur við undirleik Sigríðar Ragnarsdóttur. Vont veður varð til þess að færri komu á opnunina en ráðgert var. Samkvæmt upplýsingum starfsfólks Safnahússins var jöfn og góð aðsókn að sýningunni þann rúma mánuð sem hún var opin. Höfðu gestir almennt góð orð um sýninguna og fannst hún áhugaverð.

X. KYNNING.

Kynning á sýningunni um Höllu Eyjólfssdóttur var með hógværara móti. Útbúið var plakat sem hengt var upp í anddyri Safnahússins á Ísafirði og hékk það þar meðan sýningin stóð yfir. Sem fyrr segir voru send út boðskort vegna opnunarinnar, m.a. til héraðsfréttamiðlanna ásamt fréttatilkynningu. Í framhaldi af því birtist umfjöllun um opnun sýningarinnar á www.bb.is og í héraðsfréttablaðinu *Bæjarins besta*. Þá var viðtal við forsvarsmann sýningarinnar flutt í fréttum Svæðisútvarpsins miðvikudaginn 22. október. Hann var jafnframt gestur í þættinum *Okkar á milli* á Rás 1 miðvikudaginn 29. október og var umræðuefnið að mestu tengt Höllu Eyjólfssdóttur.

Sjá má útprentanir ýmissa fréttu sem tengjast sýningunni aftast í þessari greinargerð.

Mynd til vinstri:
Á 7. stöð var fjallað um samskipti Höllu og séra Matthíasar Jochumssonar. Þær voru líka til sýnis ljóðabækur Höllu og frumútgáfur af fyrstu sönglögum Sigvalda Kaldalóns.

Mynd til hægri:
Stöðvar 8 og 9 voru minnstu stöðvarnar. Sú fyrrnefnda fjallaði um kveðskap Höllu um ýmsar skepnur. Hin síðari fjallaði um sorgir lífsins og ástvinamissi.

XI. KOSTNAÐUR.

Gjöld:

Rammar:	Krónur: 81.455
Prentun:	Krónur: 75.140
Vatnslitir:	Krónur: 930
Flutningskostnaður og umbúnaður:	Krónur: 11.825
Veitingar / opnun:	Krónur: 14.950
Leiga á sal:	Krónur: 20.000
Heimildaöflun, vinnsla á texta o.fl.:	Krónur: 150.000
Hönnun og uppsetning sýningaráinnar:	Krónur: 150.000
Alls kostnaður:	Krónur: 504.300

Tekjur:

Styrkur frá Menningarráði Vestfjarða	Krónur: 250.000
Framlag Guðfinnu M. Hreiðarsdóttur	Krónur: 254.300
Alls tekjur:	Krónur: 504.300

Að leiðarlökum var umfjöllunarefni 10. og síðustu stöðvarinnar.

XII. SÝNINGIN FER VÍÐAR.

Þegar sótt var um styrk til Menningarráðs Vestfjarða var gert ráð fyrir því að auk þess sem sýningin yrði á Ísafirði, yrði hún sett upp á fleiri stöðum á Vestfjörðum. Ekki hefur orðið af því ennþá en stefnan er að það verði fyrr en síðar.

Í nóvember 2008 voru auglýstir til umsóknar styrkir úr Hlaðvarpanum, menningarsjóði kvenna á Íslandi. Var sótt um styrk í þennan sjóð að upphæð kr. 250.000 og skyldu þeir peningar notaðir til að kosta uppsetningu á Höllusýningunni í Reykjavík. Var styrkumsóknin samþykkt. Ekki hefur enn gefist tími til að kanna almennilega hvar hægt væri að koma sýningunni fyrir en Þjóðmenningarhúsið við Hverfisgötu er m.a. áhugaverður kostur. Fyrir nokkrum árum var þar sett upp sýningarröð sem nefndist *Skáld mánaðarins* og virðist því sýning um Höllu eiga þar vel heima. Einnig hafa komið fram hugmyndir um Þjóðarbókhlöðuna og menningarmiðstöðina Gerðuberg.

Meðan sýningin var í Safnahúsinu á Ísafirði komu stjórnendur Hótels Ísafjarðar að máli við þann aðila sem að sýningunni stóð og létu í ljós áhuga á að fá sýninguna á hótelrið þegar hún hættir endanlega. Er hugmynd þeirra sú að setja hana upp í herbergjunum líkt og t.d. er gert á Hótel Loftleiðum þar sem nokkur herbergi eru tileinkuð íslenskum skáldum. Eflaust þarf að gera einhverjar breytingar á sýningunni til að hún falli að þessu nýja formi jafnframt því sem gera þarf stuttan skýringartexta sem fylgir hverju herbergi.

ÚTGÁFA BÓKARINNAR SVANURINN MINN SYNGUR.

*Framhlið
bókarkápunnar.*

Haustið 2008 auglýsti Menningarráð Vestfjarða eftir umsóknum vegna verkefnastyrkja til menningarstarfs á svæðinu, seinni úthlutun á árinu. Á þeim tíma var undirbúningur sýningarinna um Höllu vel á veg kominn og allt efni nánast tilbúið. Kviknaði þá sú hugmynd að setja það í litla bók og gefa hana út. Þannig myndi sýningin í raun lifa áfram þótt hún yrði tekin niður auk þess sem gott tækifæri gæfist til að kynna Höllu og ljóðin hennar á landsvísu. Var sótt um styrk til þessa verkefnis að upphæð kr. 250.000 og nokkru síðar fékkst jákvætt svar frá Menningarráði Vestfjarða við umsókninni.

Með því að gefa út bók gafst möguleiki á að hafa ítarlegri texta en unnt var á sýningunni. Átti það jafnt við um æviágripið sem ljóðin en þau eru mun fleiri í bókinni en á sýningunni. Auk þess var bætt við ritdómi sem Matthías Jochumsson skrifaði um fyrri ljóðabók Höllu í blaðið *Lögréttu* sumarið 1919. Ennfremur var ætlunin að birta þarna bréfin sem fóru á milli þeirra á árunum 1918–1919 þegar Halla var að undirbúa útgáfu á bókinni. Hins vegar var ekki ljóst hvort bréfin frá henni hefðu varðveisist og þótti ekki rétt að birta bréf Matthíasar nema vita hvort bréfin frá Höllu væru til. Því miður dróst að svar bærist við fyrirspurn varðandi bréfin og tókst ekki að ganga frá því máli í tíma fyrir opnun sýningarinna og útgáfu bókarinnar.

Sýnishorn úr bókinni,
blaðsíða 20.

HÉR OG ÞAR

Hér um holt og móa,
hjalla, börð og leiti
skin á græna skóga,
skraut og blómsturreiti.
Litið undirlendi
laugar verma' og skreyta.
Hér tókst mannsins hendi
holti' i tún að breyta.

Þar er fegurð fegri,
fjöllin há og klettar,
ægir yndislegri,
engi' og grundir sléttar,
berin verða blárrí,
bjóða meiri gæði.
Þar und hymru hárrí
hljóma svanakvæði.

I. UPPSETNING.

Bókin ber heitið *Svanurinn minn syngur. Ljóð og líf skáldkonunnar Höllu Eyjólfsdóttur*. Er hún að öllu leyti hönnuð af Guðfinnu M. Hreiðarsdóttur sem jafnframt er útgefandi hennar. Uppsetningin er með hefðbundnum hætti: Fremst er efnisyfirlit, þá formáli og æviágrip eftir Guðfinnu M. Hreiðarsdóttur en því næst kemur ritdómur sr. Matthíasar Jochumssonar. Ljóðin fylla það sem eftir er bókarinnar ásamt myndum af Höllu frá mismunandi æviskeiðum. Líkt og á sýningunni var reynt að hafa ljóðin í tímaröð þannig að þau fylgdu nokkurn veginn lífshlaupi skáldkonunnar. Þannig er upphafsljóð bókarinnar Nafnið mitt og lokaljóðið er Endurminning. Reynt var að gefa ljóðunum gott rými og aldrei fleiri en eitt ljóð á hverri síðu.

II. HÖNNUN OG UMBROT.

Strax í upphafi lá fyrir að um litla bók yrði að ræða þar sem efnið var takmarkað þrátt fyrir nokkrar viðbætur. Var bókin hönnuð út frá þeim forsendum og lögð áhersla á fallegt útlit sem gerði hana álitlega til gjafa. Hún er í A5 stærð, þ.e. 21 x 14,8 cm, 56 blaðsíður og prentuð í einlit, utan lausblaðakápan sem er prentuð í duotone-lit. Framan á lausblaðakápuni er glerplötumyndin af Höllu frá 1894 en að öðru leyti er hún svört með örstattum texta á bakhlið um innihald bókarinnar. Ekki kom annað til greina en að hafa bókina með harðspjaldakápu og gerði það útgáfu hennar nokkuð dýrari en á móti var hún eigulegri gripur. Harðspjaldakápan er svört, framan á henni er gylltur svanur á flugi og á kilinum er bókartitillinn með gylltu letri.

III. PRENTUN, KOSTNAÐUR OG DREIFING.

Bókin var prentuð hjá Ásprent ehf. á Akureyri og var upplagið 500 eintök. Kostnaður við prentunina var kr. 397.155 m/vsk og var styrkurinn frá Menningarráði Vestfjarða notaður til að greiða prentunina. Það sem upp á vantaði greiddi útgefandi úr eigin vasa en gert var ráð fyrir að það fengist endurgreitt með sölu á bókinni og gekk það eftir. Ákveðið var að hafa bókina eins ódýra og mögulegt væri og var hún verðlögð á kr. 1.590, sem gerir hana góðan kost til gjafa. Gerður var sölusamningur við Pennann hf. og var bókin til sölu í verslunum Pennans Eymundssonar á Ísafirði, Akureyri, Akranesi, Vestmannaeyjum og í Reykjavík hjá Máli og menningu á Laugarvegi og Eymundsson í Austurstræti. Sala bókarinnar hefur gengið ágætlega og reyndist hún vera önnur söluhæsta bókin hjá Eymundsson á Ísafirði fyrir jólin, aðeins Myrká Arnaldar Indriðasonar seldist betur. Hafði *Svanurinn minn syngur* þannig betur en t.d. bókin *Sjöundi sonurinn* eftir Árna Þórarinsson sem gerist á Ísafirði og í húsi afa míns eftir heimamanninn Finnboga Hermannsson.

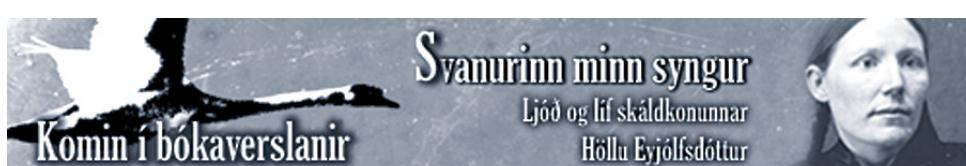

IV. KYNNING OG MARKAÐSSETNING.

Nokkur kynning var í tengslum við útgáfu bókarinnar en litlu þó kostað í auglýsingar. Á vefnum www.bb.is var auglýsingaborði nokkra daga í desember og lítil auglýsing var sett í Ársrit Sögufélags Ísfirðinga 2008. Þá var útbúinn stór auglýsingarenningur sem hengdur var upp í bókaverslun Pennans Eymundsson á Ísafirði. Ekki voru auglýsingarnar mikið fleiri en önnur almenn kynning nokkur. Var útgefandi fenginn til að lesa upp úr bókinni við ýmis tækifæri, einkum fyrir jólin. Má þar nefna svokallaðan Húslestur í Safnahúsini laugardaginn 1. nóvember þar sem sagt var frá Höllu og leikarinn Elfar Logi Hannesson fór með nokkur ljóða hennar. Þá var lesið upp úr bókinni á bókmenntavökunni *Opin bók* í Edinborgarhúsinu 22. nóvember, í bókaversluninni Penninn Eymundsson, á fundi Zontakúbbsins Fjörgynjar á Ísafirði og í Einarshúsi í Bolungarvík, allt í desember. Síðast en ekki síst má nefna erindi um Höllu sem flutt var fyrir nemendur í Hagnýtri menningarmiðlun í Kornhúsini á Árbæjarsafni 14. nóvember 2008. Gafst þar óvænt tækifæri til að koma bókinni á framfæri.

*Ein af auglýsingunum
sem var útbúin til að
kynna bókina.*

*Auglýsingaborði sem
var á fréttavefnum
www.bb.is í desember.*

Á Kaldalónstónunum ...

Halla Eyjólfssdóttir? Varla nafn sem margir hafa á hræðbergi. Sjálfur minnist ég þess ekki að hafa heyrta nafn hennar fyrri en nú um jölin þegar lítil bók barst mér í pakka vestan frá Ísafirði. Bókin ber titilinn *Svanurinn minn syngur – Ljóð og líf skáldkonunar Höllu Eyjólfssdóttur.*

Það er Guðfinna Hreiðarsdóttir sagnfræðingur á Ísafirði sem tekið hefur bókina saman, valið í hana ljóð eftir þessa alþýðuskáldkonu og skrifadað henni fallegan formála.

Guðfinna segir frá því að Halla, sem reynrar hét fullu nafn Hallfríður Guðrún, hafi búið með fjölskyldu sinni rausnarbú á Laugabóli innst í Ísafjardardjúpi seitn á nítjánúld og í byrjun þeirrar tuttugustu. Það var hins vegar ekki hlutskiptið sem hún hafti óskað séin að stæður þessa tíma buðu ekki upp á annað. Hún leitaði frelsisins í ljóðalistinni, eða eins og Guðfinna vitnir í hana í formálum:

Minni stýra má ég hönd
og matinn niður skera
þó mér finnist öll mín önd
annars staðar vera.

Sennilega væri nafn Höllu Eyjólfssdóttur löngu gleymt og grafið ef ekki hefði borði svo við að sumarið 1910 var ungr læknir, Sigvaldi Stefánsson, skipaður héraðslæknir í Nauteyrarhéraði. Mikil vinátta tókst milli héraðslæknir-

Pistill

Björn Vignir
Sigurpálsson

isins, sem tók sér síðar nafnið Kaldalóns, og fjölskyldunnar á Laugabóli. Sigurður, sonur Höllu, kostaði fyrstu söngheftum með lögum Sigvalda sem seldust upp á skómmum tíma. Guðfinna segir að þeim 320 tónverkum sem effir Kaldalóns liggja sér 16 við ljóð Höllu. Þar á meðal eru tvær af helstu perlum íslenskra söngbókmennata – Svanurinn minn syngur og Endurminning, p.e. Ég lit í anda líðna tíð. Guðfinna segir samvinnu þeirra Höllu og Sigvalda hafa verið gagnkvæma – hann samdi lög við ljóð hennar og hún orti ljóð við lögini hans.

Bóndakonan við Djúpið yrkir fyrst og fremst um náttúruna í öllum sínum myndum en hefur sérstakt dálaeti á svönum sem væntanlega má rekja til seeskustöðva hemnar í Gilsfirðinum þar sem löngum voru stórir flokkar af þessum tígulega fugli.

Tvaer ljóðabækur eftir Höllu komu út fyrra hluta síðustu aldar en eru löngu ófáanlegar að sögn Guðfinnu og það er ekki fyrr en með bók hennar nú að einhvær konar ljóðaúrvall Höllu Eyjólfssdóttur kemur fyrir almennungssjónir á nýjan leik. Það er því fengur að þessari bók.

Sjálf var Halla aldrei í vafa hvers vegna ljóð hennar heldu áfram að lifa með þjóðinni, eða eins hún yrkir:

Á Kaldalónstónunum sér lyfta míni ljóð
hans lifandi gullvængjasmíði,
og þess vegna másko þau gjildi sem góð
og gleðji sem vorblærinn þýði.

bus@mbl.is

Úrklippa úr Morgunblaðinu með pistli
Björns Vignis Sigurpálssonar.

Þegar bókin kom út fékk hún umfjöllun á nokkrum fréttavefjum, t.d. á ísfirsku héraðsfréttavefunum www.bb.is og www.skutull.is auk vefsins www.visir.is. Þá birtist einnig fréttatilkynning í *Bændablaðinu*¹ en án efa fékk bókin bestu kynninguna í pistli sem Björn Vignir Sigurpálsson skrifaði í *Morgunblaðið* í byrjun janúar 2009 þar sem hann fjallaði um bókina og sérstaklega Höllu.² Pistill Björns var jafnframt lesin upp í hljóðtímariti Blindrafélagsins, *Valdar greinar*, þannig að hann náði til fleiri en eingöngu lesenda *Morgunblaðsins*.³

Sjá má útprentanir ýmissa fréttu sem tengast bókinni hér aftast í greinar-gerðinni.

AÐ LOKUM

Tilgangurinn með sýningunni *Hér býr ánægjan* og útgáfu á bókinni *Svanurinn minn syngur*, var að kynna skáldkonuna Höllu Eyjólfssdóttur að nýju fyrir þjóðinni og gera ljóð hennar sýnilegri. Það ætlunarverk hefur tekist að ákveðnu leyti því fjöldi fólks kom á sýninguna á Ísafirði, keypti bókina, hlustaði á erindi um Höllu og heyrði af henni í fjölmöldum. Áfram verður unnið að frekari kynningu því sýningin verður sett upp víðar og bókin mun seljast áfram.

¹ *Bændablaðið*, 18. nóvember 2008, 10.

² Björn Vignir Sigurpálsson: „Á Kaldalónstónunum ...“. *Morgunblaðið*, 8. janúar 2009, 20.

³ Valdar greinar nr. 1 2009. Hljóðtímarit Blindrafélagsins. (http://www.blind.is/valdar_greinar/nr/866)

VEGGFLÖTUR 1

Ljóð:
Nafnið mitt.

Rammi 23 x 50 cm

Halla Eyjólfssdóttir 1894
Ljósmyndarinnar
Ljósmyndarinnar
Nafnið mitt.

Rammi 100 x 70 cm

AEviágrip 1

Rammi 23 x 23 cm

AEviágrip 2

Rammi 23 x 23 cm

VEGGFLÖTUR 2

Ljóð:
Hér og þar.
18 x 24 cm

Ljóð:
Hvað býr í
stjórnunum?
18 x 24 cm

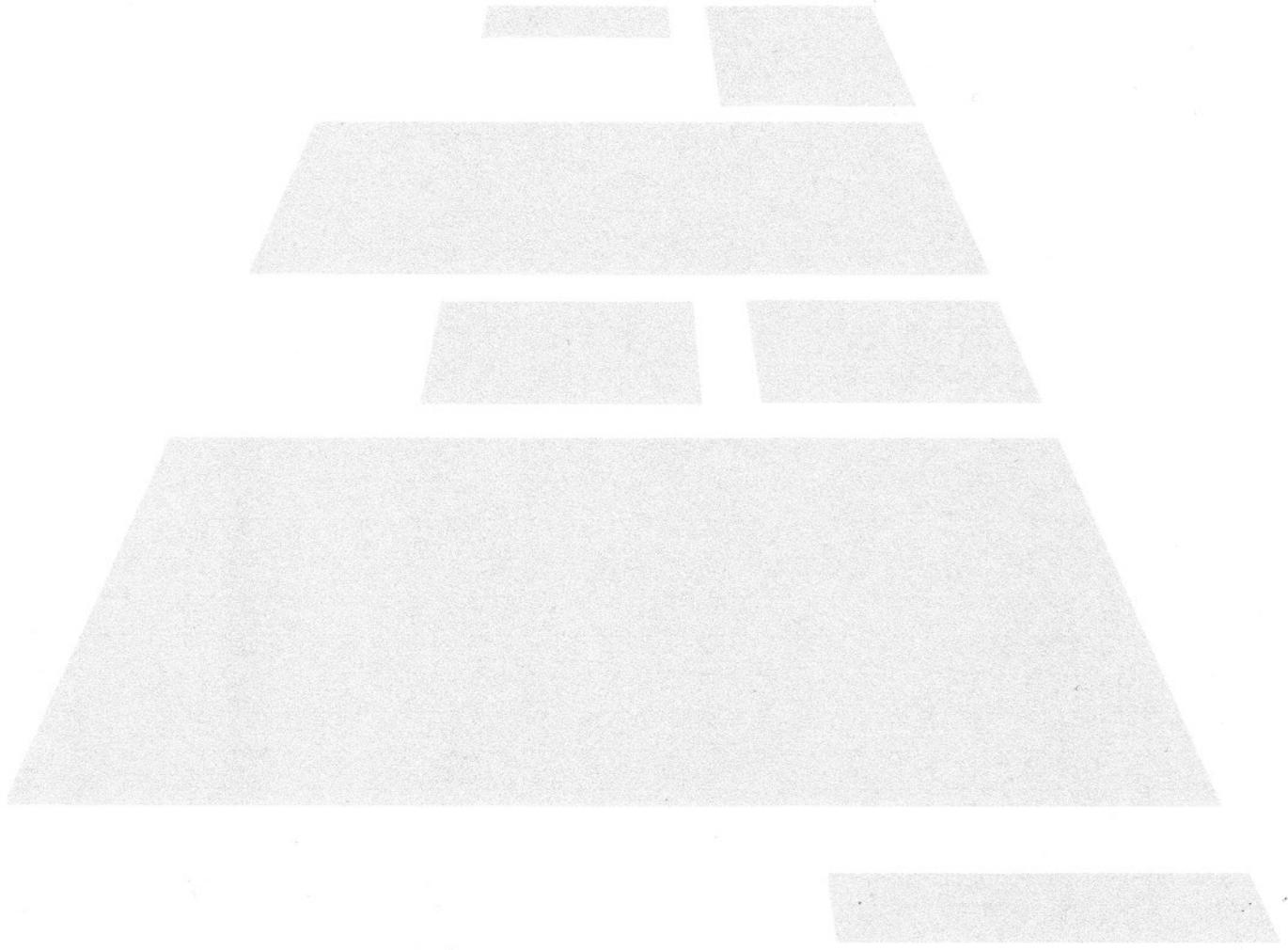
Halla Eyjólfsdóttir 1896
Ljós. Björn Pálsson, Isafíði
Rammi 23 x 23 cm

Æviágrip 3
Rammi 23 x 23 cm

Halla Eyjólfsdóttir 1898
Ljós. Björn Pálsson, Isafíði
Rammi 50 x 70 cm

Ljóð:
Æska min.
Rammi 50 x 23 cm

VEGGFLÖTUR 2 (framhald)

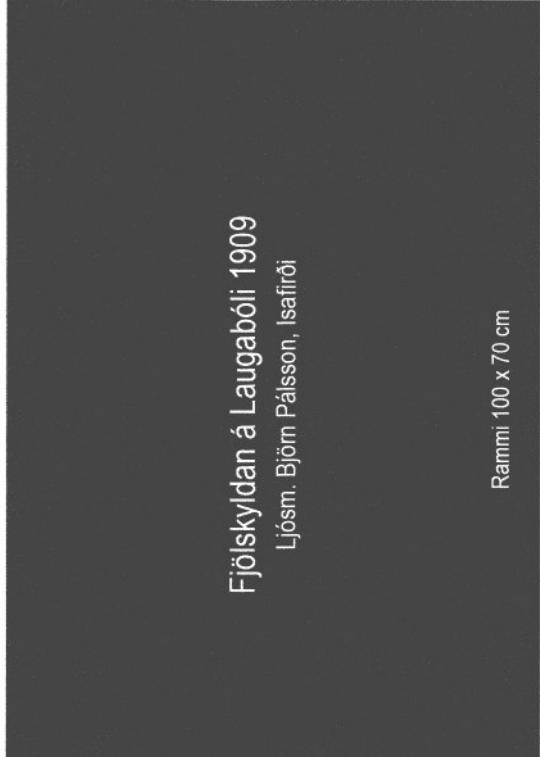

Ljóð:

Mig langar að flíðga.

Rammi 88 x 30 cm

VEGGFLÖTUR 3

Æviágrip 5
Rammi 23 x 23 cm

Æviágrip 6
Rammi 23 x 23 cm

Ljóð:
Ævintýri.
Rammi 50 x 23 cm

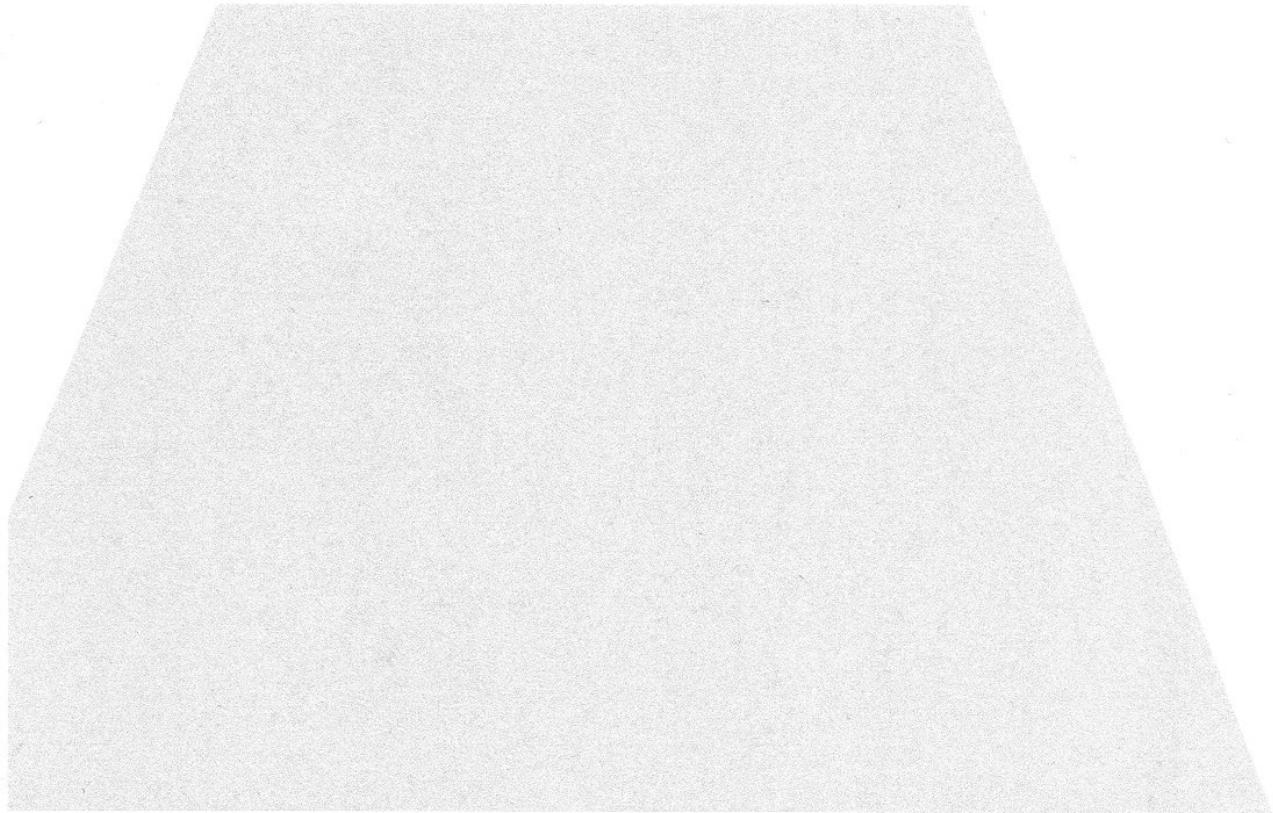
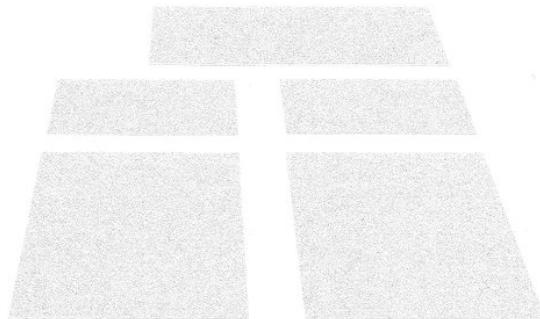
Ljóð:
Til drengjanna.
Rammi 50 x 23 cm

Æviágrip 7
Rammi 23 x 23 cm

Æviágrip 8
Rammi 23 x 23 cm

Halla og Þórður
1909
Ljósmt. Björn Pálsson,
Isafirði
Rammi 30 x 40 cm

VEGGFLÖTUR 3 (framhald)

VEGGFLÖTUR 4

Halla Eyjólfssdóttir 1915
Ljós. Björn Pálsson, Isafitði

Ibúðarhúsið
á Laugabóli
Rammi 24 x 18 cm

Ljóð:
Glaða-,
glaðasól.

Rammi 23 x 50 cm

Rammi 50 x 70 cm

Ljóð:
Nú er minn
andi grafinn.
18 x 24 cm

VEGGFLÖTUR 5

Ljóð:
Vorgyðjan.

Halla Eyjólfssdóttir 1918
Ljósmy. M. Simson, Isafirði

Ljóð:
Undirvitund.
Rammai 23 x 23 cm

Rammai 23 x 50 cm

AEviágrip 9
Rammai 23 x 23 cm

VEGGFLÖTUR 6

Kaldalóns-
hjónin 1919
Ramm 24 x 18 cm

Halla Eyjólfssdóttir 1926
Ljós. M. Simson, Isafíði

Sigvaldi
Sigurður
1920
18 x 24 cm

Ramm 40 x 50 cm

Ljóð.
Inngangur.
18 x 24 cm

Æviágrip 11

Ramm 23 x 23 cm

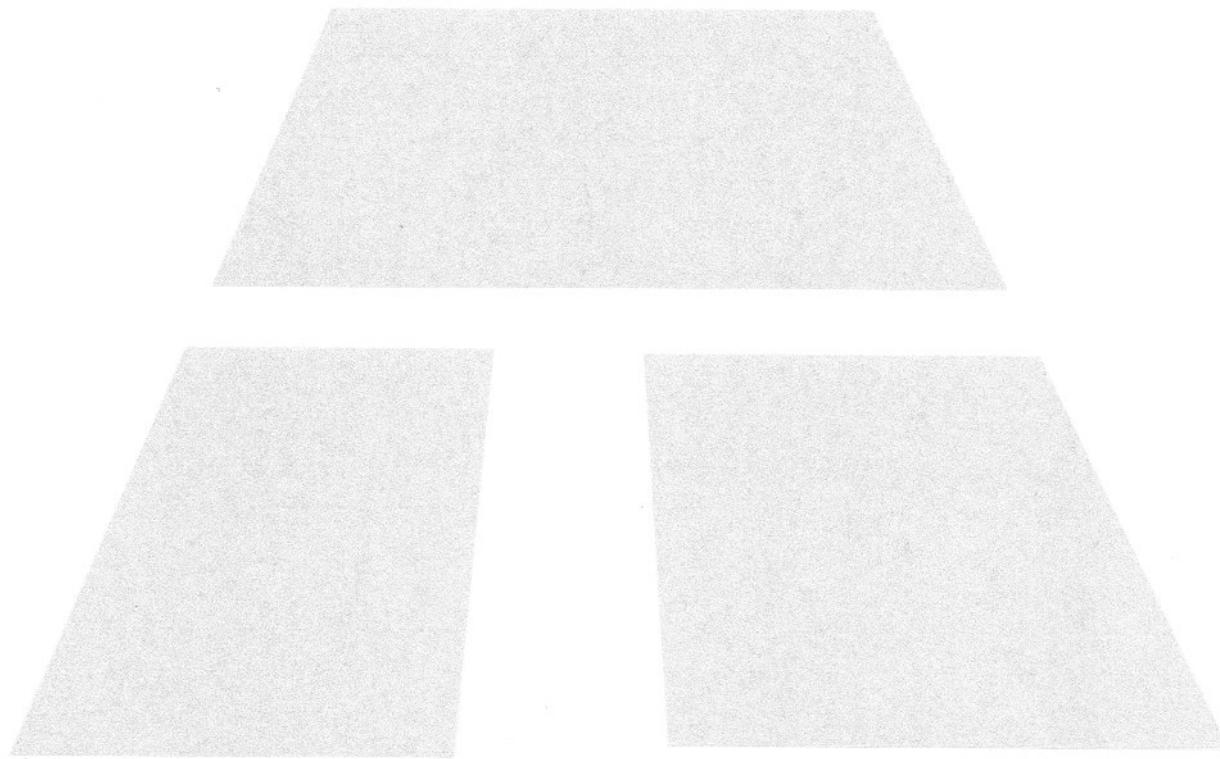
VEGGFLÖTUR 6 (framhald)

Ljóð:
Svanurinn
minn syngur.

Rammi 23 x 50 cm

Æviágrip 12

Rammi 23 x 23 cm

VEGGFLÖTUR 7

VEGGFLÖTUR 8

VEGGFLÖTUR 9

Ljóð:
Förukonan.
Rammi 23 x 50 cm

Ljóð:
Hreimann.
Rammi 23 x 50 cm

Ljóð:
Andvörp í sorg.
Rammi 23 x 23 cm
Æviágrip 14
Rammi 23 x 23 cm

Ljóð:
Kraftaverk.
Rammi 23 x 23 cm
Æviágrip 13
Rammi 23 x 23 cm

VEGGFLÖTUR 10

Rammi 100 x 70 cm

Halla Eyjólfssdóttir 1903
Ljós. Björn Pálsson, Isafirði

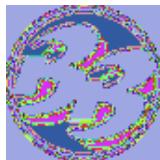
Ljóð:
*Fáneyr er gleði
ef fy/gir ei trú.*

Rammi 23 x 50 cm

Æviágrip 15

Rammi 23 x 23 cm

Ljóð:
Endurminning.
Rammi 23 x 23 cm

bb.is | 27.10.2008

Minning Höllu á Laugarbóli lifir

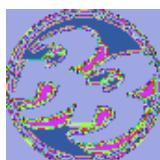
Guðfinna Hreiðarsdóttir, sagnfræðingur á Ísafirði opnaði á föstudag sýningu um ljóðskáldið Hallfríði Eyjólfssdóttur frá Laugarbóli í Nauteyrarhreppi í Safnahúsinu á Ísafirði. Ástaðan fyrir því að Guðfinna valdi Hallfríði sem viðfangsefni er löngun hennar í að vita meira um Hallfríði sem samdi ljóðin „Ég lít í anda liðna tíð“ og „Svanurinn minn syngur“. „Sigvaldi Kaldalóns gerði ljóð hennar ódaðuleg er hann samdi lög við þau. Mér þykir Hallfríður að öðru leyti gleymd og vildi ég fræðast meira um manneskjuna á bakvið ljóðin. Ásamt sýningunni kemur út bók um Hallfríði sem er æviágrip hennar ásamt ljóðum og er hún ætluð til að kynna hana betur fyrir landsmönnum,“ segir Guðfinna. Sýningin mun standa í Safnahúsinu út nóvember.

birgir@bb.is

Guðfinna við opnun sýningarinnar.

Þessi frétt / grein er prentuð af bb.is | © H-prent 2004

bb.is | 03.11.2008

Bók um Höllu á Laugabóli komin út

Út er komin bókin Svanurinn minn syngur, ljóð og líf skáldkonunnar Höllu Eyjólfssdóttur. Í bókinni er bírt úrval kvæða vestfirska skáldkonunnar Höllu Eyjólfssdóttur (1866–1937) frá Laugabóli í Ísafirði. Eftir hana liggja tvær ljóðabækur, Ljóðmæli sem kom út árið 1919 og Kvæði frá árinu 1940. Halla er án efa þekktust fyrir ljóðin Svanurinn minn syngur og Ég lít í anda liðna tíð en bæði eru við lög eftir tónskáldið Sigvalda Kaldalóns. Guðfinna M. Hreiðarsdóttir sagnfræðingur valdi ljóðin í bókina og tök saman æviágrip skáldkonunnar. Hún hefur jafnframt veg og vanda af sýningu í Safnahúsinu á Ísafirði þar sem

Út er komin bókin Svanurinn minn syngur. Ljóð og líf skáldkonunnar Höllu Eyjólfssdóttur.

Viðfangsefnið er ljóð og líf skáldkonunnar. Sýningin mun standa til loka nóvember og er opin á virkum dögum frá kl. 13 til 19 og á laugardögum frá kl. 13 til 16.

thelma@bb.is

Þessi frétt / grein er prentuð af bb.is | © H-prent 2004

„Hér er rekin uppeldisstöð fyrir ref og rjúpan því horfin“

— segir Indriði Áðalsteinsson, bónið á Skjaldfönn

„Hér, þar sem áður var eitt af bestu rjúpalöndum landsins, hefur varla sest rjúpa mórg síðastiðin ár og því um það bil áratugur síðan ég hætti að ganga til rjúpna. Aftur á móti hefut ref fjólgad heil skólpár her um slöðir, enda rekur umhverfisráðuneyti uppeldisstöð fyrir hann ekki langt frá okkur, eða í Hornstrandafríolandinu. Það er þvílik nörlæging fyrir okkuk Vestfirðinga ókkur skuli boðið upp á þetta. Síðan flæðir refurinn er mikil væ i æðarvarpi og raunar öllu fuglalífi fyrir utan að vera dýrbítur. Það fer því ekkert á milli mál að hann á mesta sök á því hvað rjúpunnar hefur fekkat hér,“ segir Indriði Áðalsteinsson, bónið á Skjaldfönn við Ísafjörðardjúp.

Hundar slöður yfir veginn
Indriði var spurdur hvort hann yrði mikil vor við ref í sínu nágrenni?

„Við fórum hjónin til Hölmavíkur fyrir viku síðan til að kaupa okkur nauðsynjar. Á heiðinum var jafnfallinn sjór yfir allt. Dvi miður láist mér að telja refaslöðirnar sem lágu yfir veginn á Langadalsströnd að heiðinum eftir nöttna. Þær hafa áreiðanlega nálgast hundrað, að og frá sjó. Vegurinn liggur alveg við sjó allar leið inn að heiði og þetta voru nýjar slöðir frá nýldóminu nött. Þær aður hafið verið snjókoma og skafremningur. Þetta segir sína soga,“ segir Indriði.

Halla er eina þeirra sem ráðnir hafa verið til greinavinnslu í Strandabyggð. Hann segist ekki hafa getað farið sl. vor vegna anna en fengið fyrir sig góða menn til að sinna þessu. Þeir fullurða að hér sé ekki um heimaalda tófu að reða. Þetta eru tófur úr friðlandinu á.

„Þar sem áður hótti lítið að sjá 300 rjúpur sá ég 30“

— segir Snorri Jóhannesson, bónið á Augastöðum í Borgarfirði

Snorri Jóhannesson, bónið á Augastöðum í Borgarfirði, er einn allra kunnasti veiðimáður landsins og þá ekki hvað síst á rjúpu. Hann sagði í samtí við Bændablaðið að rjúpa væri að mestu horfin af Vesturlandi. Menn væru að fá 3 til 4 rjúpur yfir daginn. Hann tók sem dæmi að hann hefði á dögumnum farið einn dag til veiða, að þann stاد sem alitaf hefur þótt sá besti til rjúpameða á hans svæði, og sêd 30 rjúpur yfir daginn. Þill skilfarið var verið eins og best verður á kosið.

„Hér áður fyrir meðan enn veiddist rjúpa þótti lítið að sjá 300 rjúpur

yfir daginn á þessu svæði sem ég var yfir við góð skilyrði. Þetta segir mikla sögu,“ sagði Snorri.

Rjúpan er friðlaus

Aðspurður hvað hann haldi að valdi þessu segist Snorri telja að ofveiði sé ástæðan. Rjúpan fái hvergi frið. Hún sé hundelt um allt hálandið af miklu stærri hópi manna en áður var og nái sé veit á svæðum sem ekki var veitt á áður fyrir. Síðan takí refir og minkar sinn toll þær af eggjum og ungum yfir sumaríð og eltu rjúpana yfir veturinn.

„Nú er því hildið fram að skotveiðimónum hafi fekkat og það er ef til vill eðilegt þegar buði er

að taka allan kúfinn af þessu. Það er ekki eftir miklu að saðlast, ekki allir sem nenna að hláupa á eftir tveimur rjúpum og því faekkar eðilega,“ sagði Snorri.

Minna af rjúpu ná en á rjúpnaleysisárum áður fyrir

Hér áður fyrir var talað um rjúpnaleysisáragar stofninn var í svo kom hann alltaf upp aftur á ákveðnu árbili. Snorri segir rjúpnastofninn ná mun minni en þegar talað var um rjúpnaleysi þegar hann man fyrst eftir sér.

„Það er alveg á hreinu að þegar rjúpnastofninn var friðaður í tvö ár fjölda fuglinum. Það sá að mikinn mun, um það voru allir sammála sem þekkjá til rjúpunnar. Þegar svo veiðar voru leyðar aftur hreinsaðist sú aukning upp, sem orðið hafði á friðunartímanum, á nokkrum dögum. Nú segir menn að rjúpu hafi fjölgæð fyrir norðan og austan. Æg geldi varhug við slikein sögum vegna þess að sú kynslöð sem nú hleypur að eftir rjúpum hefur aldrei sêd mikil að rjúpu og veit ekki hvað það er,“ segir Snorri.

S.dór

Nýr reiðskóli fyrir börn og fullorðna í Hestheimum

Nýr og spennandi reiðskóli hefur verið settur á stofn í Hestheimum í Ásahreppi þar sem nemendur geta ymist komið með eigin hesta eða fengið leigaða hesta frá Hestheimum. Þetta er ódýrari og áhyggjulausari leið til þess að læra reiðmennsku heldur en ef nemendur eiga hesta sjálfir. Engingótt réttindakennarar sjá um kennsluna.

Barbara Meyer verður áðalkennari reiðskóla ásami Isleifi Jónassyni og Tómasi Snorrasyni. Reiðskólinn sér um að útvega þega og góða hesta, ótryggishálmna og reiðitygi. Fráðer aðstaða er í reiðhöll og samþygðum hesthusi. „Pessi skóli er fráðar leið til að læra markvisst allan veturinn, tilvalið rytur vinahópa, fjölskyldur og einstaklinga,“ sagði Barbara í samtí við Bændablaðið. Fyrirkomulagið er þannig að nemendur velja sér virkun víkudag og tíma sem hentar að hverjum og eimum. Hægt er að meta kl. 17:00, 18:00, 20:00 eða 21:00. Þetta verður fastur tími í hvernig viku, allan ársins hring. Boðið verður upp á staka tíma og 15 tóma kort, þar sem þeir sem eru duglegir að meta fá 2 tíma aukalega. Einnig verður hægt að leigja tíma í reiðhöllinni þar sem nemendur að fá sig að kennara, en þá verða ekki fleiri en 10 í hóp. Höpsaskipting fer eftir aldiri og getu. Reiðskólinn

Barbara Meyer í Hestheimum, sem verður áðalkennari nýja reiðskóla, en með henni verða þeir Isleifur Jónasson og Tómas Snorrason.

Næsta Bændablað kemur út 2. desember

Vonbrigði með frestun Vaðlaheiðaganga

Sveitarstjórn Þingeyjarsveitar hefur lýst vonbrigðum sínum með frestun útboðs á gerð jarðganga undir Vaðlaheiði. Leggur hún þunga áherslu á að sem fyrst verði hafist handa við framkvæmdina.

Í ályktun sveitarstjórnar er minnt á að miklar væntingar um aukin umsvif í sveitarfélögum tengjast þessari fyrir huguðu framkvæmd og frestun hennar mun hafa neikvæð áhrif á allt upphyggingu og þar með mannfli í sveitarfélögum.

„Á næstu mánuðum skiptir skópun fyrir þjóðarbúið að hjól atvinnulífsins nái að sniðast með eðilegum og auknum krafti. Því er mikilvægt að efla samgöngukerfið og flytja frekar en að seinka áður áformúðum samgöngubotum,“ segir í ályktun sveitarstjórnar Þingeyjarsveitar.

mun standa fyrir regulegum uppákomum, eins og sýningum og heimamótum í Hestheimum. Á vorin verður einnig farið í reiðtúra og gert margt skemmtilegt saman. Hægt er að kynna sér málid frekar á heimasiðu Hestheima, www.hestheimar.is

MHH

Hér er Edda að snyrtu tíkina Tinu, en þúlji eins og hún þarf að fara í snyrtingu fjarum sínnum á ári.

Hundasnyrtistofa Eddu í Ölfusinu

Edda Ólafsdóttir hijá Dýraspítalanum á Stuðlum í Ölfusi hefur opnað snyrtistofu fyrir hunda þar sem hún býður upp á rakstur, klippingu, það og blástráttur fyrir þá. Sómu þjónustu er hún með fyrir ketti. „Það er mikil þörf fyrir þessa þjónustu og því ákváð er að skella mér í þetta. Ég sött námskeið til Svíþjóðar í vor og vann m.a. i sumar hijá Dýrabæ í Reykjavík við hundasnyrtungu,“ segir Edda. Hún segir það taka allt upp í tvær klukkurstundir að snyrta hvenær hund og að þeim liði mjög vel eftir snyrtunguna. Edda er við alla daga vikunnar á stofnunni sinni en best er að panta tíma hijá henni í síma 867-9927.

MHH

Svanurinn minn syngur

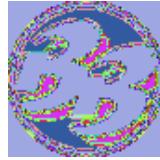
Bók um skáldkonuna Hölli á Laugabóli komin út

Nýlega kom út bókin *Svanurinn minn syngur – Ljóð og líf skáldkonunnar Hölli Eyjólfssónar*. Í bókinni er bírt úrval kvæða vestfískra skáldkonunnar Hölli Eyjólfssónar frá Laugabóli í Ísafirði. Eftir hana liggja tvær ljóðabækur, Ljóðmeli sem kom út árið 1919 og Kvæði frá árinu 1940. Halla er án efa þekktust fyrir ljóðin „Svanurinn minn syngur“ og „Ér lit í anda líona til“, en baði eru við lög eftir tónskáldið Sigvalda Kaldalóns.

Halla var fædd að Múla við Gilsfjörð 11. ágúst 1866. Foreldrar hennar voru Eyjólfur Bjarnason og Jóhanna Halldórsdóttir. Attu þau 14 børn en upp komust sjö synir og tverr deuet. Bjuggu þau jafnan við þrógana efnahag enda jörðin litil og búið smátt. Þegar Halla var tvítug kvæddi hún skustóðvarnar og hét nördur fyrir heiði þau sem hún réðst sem vinnukona að Laugabóli við Ísafjörði í Ísafjörðardjúpi. Fjórum árum síðar giftist hún Þóði Jónssyni frá Laugabóli og eignaðist með honum fjórtán børn en þrjú heimra misstu þau úr barnaveiki sumarið 1904. Þóður sötti sjóinum af kappi í Bolungarvík þar sem

hann var formaður á eigin skipi og kom því í hlut Hölli að hafa umsjón með öllum stórfum utandýra janfri sem innanhyrja. En þótt blutskipti hennar yrði að stjórnistóru búi mestan hluta ævinnar, þá átti skáldskapurnar aði hug hennar allan. Halla lést 6. febrúar 1937 og var jarðsett í heimilisgraffiteigum á Laugabóli. Guðfinna M. Hreiðarsdóttir sagfræðingur valdi ljóðin í bókina og tök saman æviðræg skáldkonunnar. Hún hefur jafnframt veg að vanda og skýr sýningum í Safnahúsini á Ísafirði um Hölli, ljóð hennar og líf. Sýningin mun standa til lokas nóvember og er opin á virkum dögum frá kl. 13 til 19 og á laugardögum frá kl. 13 til 16.

[Fyrri mynd](#)[Mynd 1 af 2](#)[Næsta mynd](#)

bb.is | 18.11.2008

Einar og Sveinn Gústavsson ætluðu að færa Guðfinnu Hreiðarsdóttur sýningarhönnuði og rithöfni blómvönd en eiginmaður hennar Halldór Halldórsson tók við honum í hennar fjarveru.

Komu langa leið til að sjá sýningu um ömmu sína

Sonarsynir skáldkonunnar Hallfríðar Eyjólfssdóttur frá Laugarból í Ísafjarðardjúpi heimsóttu sýninguna um ömmu sína á Ísafirði í dag en þeir höfðu komið langa leið til að berja hana augum. „Við vissum ekki af sýningunni fyrr en ég fékk póst frá Kristjáni (Jóhannssyni á Ísafirði innskot blaðamanns) en ég bý í New York og bróðir minn í Reykjavík. Við ákváðum að koma og sjá hvað um væri að ræða“, segir Einar Gústavsson sem ásamt bróður sínum Sveini, er hæstánægður með sýninguna. „Sýningin hafði djúpstæð áhrif á okkur og hún er ákaflega vel unnin og öllum sem að henni koma til sóma. Ekki fer heldur ónotalega um sýninguna í þessari einstaklega fallegu umgjörð sem Safnahúsið er“, bætir Einar við.

Bræðurnir ætluðu að færa Guðfinnu Hreiðarsdóttur, sýningarhönnuði og rithöfni, blómvönd en eiginmaður hennar Halldór Halldórsson tók við honum í hennar fjarveru. Þeir munu hins vegar hitta Guðfinnu í Reykjavík á morgun er þeir snúa heim á leið. Þá var þeim einnig afhend eintök af bókinni „Svanurinn minn syngur“ sem fjallar um ömmu þeirra. „Við sáum einnig ljóð eftir hana sem er eins og skrifað fyrir Íslendinga í dag sem sýnir hversu mikill „visjóner“ hún var“, segir Einar og til gamans látum við ljóðið fylgja með:

Hollt er heima hvað

Krónan lækkar, kornið hækkar
kaffi varla fæst
þetta margur bylur
því hann eigi skilur
að hagl er heiði næst.

Dýrtið amar drótt og lamar
dveljumst ei við það,
eyjan elds og fanna
oss í raun mun sanna
að hollt er heima hvað.

Því skal vinna, vefa og spinna
vélum hrinda af stað,
syngur hátt í sólum,
suðar foss í döllum:
Hollt er heima hvað.

Vonin kætir, vinnan bætir,
vel fer allt á stað
hög er höndin saumar,
hollir rælast draumar:
Hollt er heima hvað. [...]

Að þó syrti aftur birti
er þá gleðin stærst,
atvik örlaganna
ávallt munu sanna,
að hagl er heiði næst.

Upp um heiðan himin breiðan
hugur lyftir sér,
hvað er alheims auður?
Andinn jafnt er snauður
guði ef gleymum vér.

thelma@bb.is

03.11.2008 - 15:00

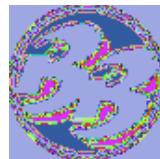
Svanurinn minn syngur

Út er komin bók um vestfírsku skáldkonuna Höllu á Laugarbóli

„Svanurinn minn syngur. Ljóð og líf skáldkonunnar Höllu Eyjólfssdóttur“, er titill nýútgefinnar bókar Guðfinnu M. Hreiðarsdóttur sagnfræðings. Þar er birt úrval kvæða vestfírsku skáldkonunnar Höllu Eyjólfssdóttur (1866-1937) frá Laugabóli í Ísafirði. Eftir hana liggja tvær ljóðabækur, Ljóðmaeli sem kom út árið 1919 og Kvæði frá árinu 1940. Halla er án efa þekktust fyrir ljóðin Svanurinn minn syngur og Ég lít í anda liðna tið, en við hvort tveggja samdi tónskáldið Sigvaldi Kaldalóns rómuð lög. Guðfinna valdi ljóðin í bókina og tók saman æviágrip skáldkonunnar. Hún hefur jafnframt veg og vanda af sýningu í Safnahúsinu á Ísafirði þar sem viðfangsefnið er ljóð og líf skáldkonunnar. Sýningin mun standa til loka nóvembermánaðar og er opin á virkum dögum frá kl. 13 til 19 og á laugardögum frá kl. 13 til 16.

[Til baka](#)

bb.is | 01.11.2008

Fyrsti húslestur vetrarins

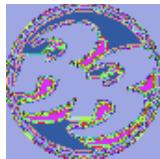
Fyrsti húslestur vetrarins verður haldinn í Safnahúsinu á Ísafirði dag. Er það er liður í samstarfi Kómedíuleikhússins við Safnahúsið á Ísafirði að bjóða upp á vestfírska húislestra yfir vetrartímann á Ísafirði. Að þessu sinni verður fjallað um hina merku skáldkonu Hallfríði Eyjólfssdóttur frá Laugarbóli eða Höllu á Laugarbóli einsog flestir þekktar hana. Þess má geta að um síðustu helgi opnaði Guðfinna Hreiðarsdóttir, sagnfræðingur, vandaða sýningu um skáldkonuna Höllu. Einnig hefur hún gefið út bók um skáldkonuna. Guðfinna mun einmitt flytja erindi um Höllu á húlestrinum á laugardag og Elfar Logi Hannesson mun síðan lesa úrval ljóða hennar.

Fyrsti húslestur vetrarins er í dag.

thelma@bb.is

Þessi frétt / grein er prentuð af bb.is | © H-prent 2004

bb.is | 22.11.2008

Bókmenntavaka í Edinborgarhúsinu

Nokkrir rithöfundar og ein sögupersóna munu lesa upp úr nýútkomnum verkum sínum í Edinborgarhúsinu á Ísafirði kl. 16 í dag. Um er að ræða hina árvissu bókmenntavöku Opna bók. Að þessu sinni mun leikarinn Hjálmar Hjálmarsson mun lesa upp úr bók Árna Pórarinssonar, „Sjöundi sonurinn“ en sögusvið hennar er Ísafjörður. Hjálmar hefur leikið aðalsögupersónu bókarinnar í útvarpsleikriti byggðu á verkum Árna. Tveir vestfískir höfundar lesa einnig upp úr nýútkomnum bókum sínum. Guðfinna M. Hreiðarsdóttir flytur erindi um skáldkonuna Hallfríði Eyjólfssdóttur frá Laugarbóli, og les upp úr nýútkominni bók sinni „Svanurinn minn syngur“. Og Finnbogi Hermannsson er með bernskuminningar í bók sem hann nefnir „í húsi afa míns.“

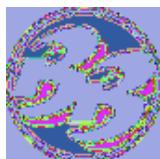
Opin bók fer fram í Edinborgarhúsinu í dag.

Pá mun Guðmundur Andri Thorsson lesa úr bók sinni „Segðu mōmmu að mér líði vel“ en það eru fimm ár eru síðan Náðarkraftur, síðasta bók Andra, kom út. Óskar Árni Óskarsson stígr einnig á stokk en hann hefur fengið mikið lof fyrir bók sína „Skuggamyndir - úr ferðalagi“. Um hana er m.a. sagt „Grípani lesning. Skáldskapur með stóru Essi.“

Allir eru velkomnir og kaffiveitingar og aðgangur er ókeypis.

thelma@bb.is

Þessi frétt / grein er prentuð af bb.is | © H-prent 2004

bb.is | 24.11.2008

Húsfallir á Opinni bók

Húsfallir var á bókmenntavökunni Opin bók sem haldin var í Edinborgarhúsinu á laugardag. „Það hafa verið á bilinu 110-120 manns á kynningunni og þetta var mjög skemmtilegt“, segir Jón Sigurpásson skipuleggjandi bókmenntavökunnar. Opin bók er orðin að fóstum viðburði á Ísafirði fyrir jólín en þá koma höfundar með nýgtgefnar bækur sínar úr jólabókafloðinu og lesa fyrir gesti. Í ár heiðruðu fjórí rithöfundar og ein sögupersónuna samkomuna með nærveru sinni. Leikarinn Hjálmar Hjálmarsson las upp úr bók Árna Pórarinssonar, „Sjöundi sonurinn“ í gervi aðalpersónu hennar. Guðmundur Andri Thorsson las upp úr bók sinni úr bók sinni „Segðu mōmmu að mér líði vel“. Óskar Árni Óskarsson kynnti bók sína Skuggamyndir - úr ferðalagi“.

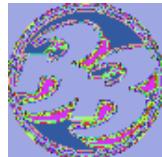
Tveir vestfískir höfundar lásu upp úr nýútkomnum bókum sínum. Guðfinna M. Hreiðarsdóttir flutti erindi um skáldkonuna Hallfríði Eyjólfssdóttur frá Laugarbóli, og las upp úr nýútkominni bók sinni „Svanurinn minn syngur“. Og Finnbogi Hermannsson rifjaði upp bernskuminningar í bók sem hann nefnir „í húsi afa míns.“

thelma@bb.is

Þessi frétt / grein er prentuð af bb.is | © H-prent 2004

Guðfinna Hreiðarsdóttir var meðal þeirra rithöfunda sem lásu upp úr verkum sínum.

bb.is | 31.12.2008

Ánægð með viðtökurnar á Höllu

„Petta kom mér mjög á óvart og átti ekki von á svona góðum viðtökum,” segir Guðfinna M. Hreiðarsdóttir, sagnfræðingur, en bók hennar Svanurinn minn syngur, ljóð og líf skáldkonunnar Höllu Eyjólfsdóttur, var næst söluhæsta bókin hjá Eymundsson á Ísafirði. Guðfinna segir bókina hafa einnig selst vel á öðrum stöðum en hún hafi verið gefin út í frekar litlu upplagi. „Hún var heldur ekki mikil auglýst og hafa viðtökur á bókinni komið mér mjög á óvart því það var ekki mikil markaðssetning í kringum hana. Það er því gaman að vita til bess að fólk hafi áhuga á þessari konu,” segir Guðfinna. Aðspurð segist hún hafa fengið mjög góð viðbrögð frá lesendum bókarinnar. „Ýmsir aðilar hafa vikið sér að mér á fórum vegi og lýst yfir ánægju með bókina,” segir Guðfinna.

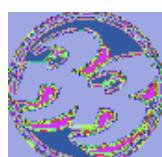

Hún segir bókina vera ætlaða til að kynna Höllu upp á nýtt og eru viðtökur hennar hvatning fyrir Guðfinna í að gera fleiri bækur um „gleymda“ einstaklinga. „Það eru nokkur nöfn sem ég er með í huga sem gætu hentat í þetta form. Ekki beint fimm hundruð síðna ævisögu um verk þeirra. Ég veit ekki hvað verður en ég er mjög ánægð með að Halla skyldi fá svo góðar viðtökur hér fyrir vestan,” segir Guðfinna.

birgir@bb.is

Guðfinna M. Hreiðarsdóttir.

Pessi frétt / grein er prentuð af bb.is | © H-prent 2004

bb.is | 25.05.2009

Veittu Guðfinnu viðurkenningu

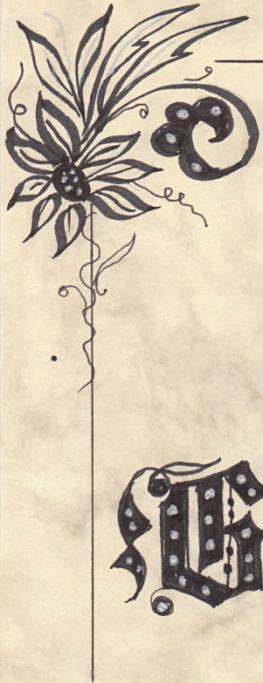
Guðfinna Hreiðarsdóttir hlaut viðurkenningu Zontaklúbbsins Fjörgyn á Ísafirði á dögunum fyrir að hafa haldið heiðri skáldkonunnar Höllu Eyjólfsdóttur frá Laugabóli á lofti, með útgáfu bókarinnar Svanur minn syngur. Að sögn Agnesar Sigurðardóttur formanns Zontaklúbbsins fékk Guðfinna viðurkenninguna fyrir bókina en góð störf hennar á árinu einskorðast þó ekki við það heldur setti hún einnig upp sýningu um Höllu í Safnahúsinu á Ísafirði. Viðurkenningin var veitt á lokafundi Zontaklúbbsins í vetrar sem fór fram í Arnardal.

thelma@bb.is

Guðfinna Hreiðarsdóttir, Agnes Sigurðardóttir og Jósefína Gísladóttir Zontakonur við afhendingu viðurkenningarinnar.

Pessi frétt / grein er prentuð af bb.is | © H-prent 2004

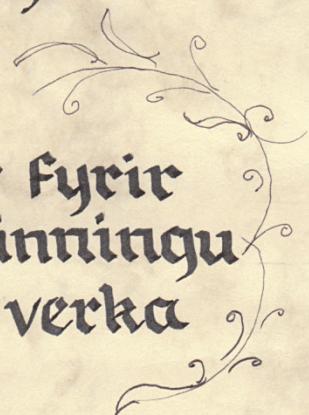
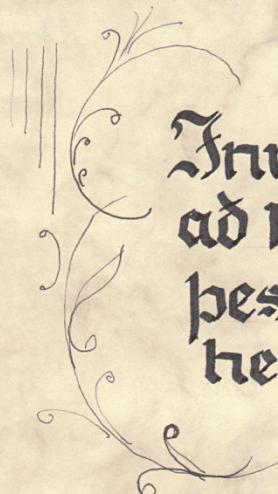
Zontaklúbburinn Fjörgrun Ísafirði

Budfimra Ísafarsklóttir.

Zontakorur fóra þér vidurkerfiningu
fyrir góð störf við rituri og útgáfu
bókarritrar:

~ Svariurinn minn synigur ~
Ljod og líf skáldkorunnar
Höllu Þórhólfsdóttur frá Lægabóli

Fríilegar þakkarkvedjur fyrir
ad halda uppi heidri og minningu
þessarar merku kornu og verka
hennar

Ísafirði 18. maí 2009
séra Agnes Sigurðardóttir
formiður